

1. УВОД

У циљу побољшања и унапређења квалитета образовно-васпитног процеса и рада у ОШ „6.октобар“, Стручни актив за школско развојно планирање сачинио је Школски развојни план у коме су јасно дефинисани приоритети, мере и планови који ће се реализовати у периоду од три године. Школски развојни план усмерен је на остваривање визије школе кроз реализацију различитих активности у оквиру Акционих планова свих области Самовредновања и Компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја, на нивоу тима школе. Неопходно је истаћи да су крајњи исходи појединачних приоритета, мера и планова, који су изазов за тим наше школе, остварљиви, те је примарни циљ ШРП-а усмерен на тимски рад стручних лица, а у најбољем интересу ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, који ће допринети очувању школе по мери детета.

1.1 КРАТАК ПРОФИЛ ШКОЛЕ/ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

Пун назив школе	Основна школа „6.октобар“ – школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом
Лого школе	
Адреса	Доситејева 53, Кикинда
Матични број школе	08020949
ПИБ школе	101082852
Телефон	0230/422-844 0230/426-487 (стручна служба)
Е-mail	kispec@eunet.rs
Web-site	www.6oktobar.edu.rs
Датум обележавања дана школе	шести октобар
Укупна површина школског простора/зграда и школско двориште	1756 m ²
Капацитет школе (број ученика/одељења)	40 ученика/9 одељења
Језик на коме се изводи настава	српски језик
Број смена у школи	једна/прва-преподневна

1.2 ИСТОРИЈАТ ШКОЛЕ

Основна школа „Б.октобар“ у Кикинди је основана децембра 1969. године и регистрована као правно лице. Првобитни назив школе је био Специјална основна школа „Б.октобар“, што је конкретније одређивало специфичност рада и категорију лако ментално ометене деце, која су била обухваћена основним образовањем и васпитањем по прилагођеном наставном програму. Оснивање школе и упис у судски регистар-Основна школа“Б.октобар“ у Кикинди настала је 18.12.1969.године обједињавањем специјалних одељења на нивоу општине. Решењем Скупштине Кикинда-01 4840/1-69 од 18.12.1969.године основана је школа. Уписана је судски регистар Решењем бр.фи 683/97 код Привредног суда у Зрењанину.

ОШ“Б.октобар“ је саграђена 1900. године (део зграде који обухвата 5 учионица, тоалете за ученике и наставнике и комуникације) и 1980/81. и 1989/90.год извршена је доградња неопходних објеката (радионица за ТО и школска трпезарија, затим сала за физичко васпитање, са помоћним просторијама, канцеларије и два кабинета, као и комуникације). 2015.године извршена је адаптација овог простора (још два кабинета, сензорна соба), прилагођавањем истог потребама ученика са вишеструким сметњама. Целокупни школски простор покрива површину од 1200 м² (60м X 20м), правоугаоног је облика и равне површине. Налази се у ужем центру града, и у њеном непосредном окружењу налазе се многобројне установе као што су Црвени крст, Центар за социјални рад, Музеј, Позориште, Културни центар, дечије игралиште града, парк, Старо језеро, Друштво за помоћ МНРО-Чигра, школски диспансер, Хала спортова“Језеро“ као и градски трг-пешачка зона које су од великог значаја за реализацију различитих активности школе. Са свим наведеним ресурсима школа има изузетну сарадњу коју максимално користи, како би се ученицима омогућило што квалитетније образовање. Опрема и наставна средства којима располаже школа омогућавају реализацију обављања основног образовања и васпитања ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом. Опрема/намештај за ученике испуњава основне хигијенске, педагошке и техничке захтеве. Он је економски оправдан, једноставан и стабилан, лако покретљив и приликом покретања не ствара буку и не оштећије под, те омогућава правилан развој особа са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Данас, на основу Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ бр. 55/13 и 101/17, чланови 3, 10 и 18), у школи за образовање за ученике са сметњама у развоју школују се деца без обзира на врсту сметњи. **Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом јесте дете са интелектуалним, чулним и моторичким сметњама у развоју.**

Школа је 2022.године добила статус ресурсног центра и тиме дугогодишњи процес пружања додатне образовне подршке деци/ученицима која се налазе у масовном систему образовања подигла на виши ниво.

1.3 СПЕЦИФИЧНОСТИ ШКОЛЕ

Школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом „Б.октобар“ је једина школа на територији северно-банатског округа која се бави образовањем и васпитањем ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Гарантујући право на образовање свој деци без обзира на индивидуалне разлике, закон је отворио врата масовних школа за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом. Како би њихово образовање било квалитетно и функционално, неопходно је да психолози и педагози, као и васпитачи, учитељи и наставници у редовним школама/вртићима препознају, идентификују и сачине мере подршке кроз ИВП-е и ИОП-е за сваког ученика понаособ, у чему им помаже тим ресурсног центра школе, кроз реализацију програма пружања додатне/стручне подршке за децу/ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом из редовног система образовања и васпитања. Основна делатност школе је-основно образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју-8520, али је школа верификована и за проширену делатност која се односи на социјалну заштиту без смештаја за стара лица са посебним потребама-8810. Поред реализације наставних предмета за I и II циклус образовања, у школи се реализују обавезне индивидуалне и групне вежбе, које представљају специфичност установе. Оне су: психомоторне вежбе, логопедске вежбе, корективно-превентивне вежбе и игре, сензорни режим/тренинг, аудиторни тренинг, музичка стимулација, релаксација, оријентација и кретање, визуелни тренинг и др. Реализација различитих слободних активности/секција у складу је са потребама и могућностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и сви ученици школе укључени су у рад бар једне од секција: уметничка, спортска секција, секција ручног рада, еколошка секција.

1.4 КАДРОВСКА СТРУКТУРА

Наставу и остале активности са децом/ученицима изводи 22 наставника,
2 стручна сарадника и медицинско особље - 2 медицинске сестре.

Стање броја запослених је следеће:

*17 дефектолога различитих профила –

8 олигофренолога, 2 логопеда, 1 тифлолог, 2 сурдолога и 4 мастер дефектолога

*3 предметна наставника дефектолошки оспособљена –

2 наставника физичког васпитања, 1 наставник ликовне културе

*3 професора разредне наставе

*2 стручна сарадника - дипл.психолог и дефектолог

*медицинско особље - 2 медицинске сестре

Ред број	Име и презиме	Звање/настава	Име факултета	Стручни испит
1.	Весна Влајков	дипл.дефектолог олигофренолог разредна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
2.	Мила Јолић	мастер.дефектолог разредна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
3.	Моника Сењи	мастер.дефектолог разредна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	
4.	Александра Благојевић	дипл.дефектолог сурдолог разредна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*

5.	Нада Бибин	професор разредне наставе предметна настава	Учитељски факултет	
6.	Ирена Макивић	дипл.дефектолог олигофренолог предметна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
7.	Сања Јесић	дипл.дефектолог олигофренолог предметна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
8.	Сандра Бабић	дипл.дефектолог олигофренолог предметна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
9.	Весна Васић	дипл.дефектолог олигофренолог предметна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
10.	Тијана Бањац	дипл.дефектолог логопед индивидуална настава/логопедске вежбе и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
11.	Дуња Ђукичин	дипл.дефектолог логопед индивидуална настава/логопедске вежбе и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	
12.	Гордана Величков	дипл.дефектолог олигофренолог индивидуална настава/психомоторне вежбе, когнитивни развој и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
13.	Биљана Колдан	дипл.дефектолог тифолог индивидуална настава/психомоторне вежбе, сензорни тренинг, визуелни тренинг, оријентација и кретање и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
14.	Бранислав Ступар	професор физичког васпитања дефектолошки оспособљен предметна настава: физичко и здравствено васпитање и додатна подршка	Факултет за физичку културу	*
15.	Ивана Илијин	професор физичког васпитања индивидуална настава/корективно превентивне вежбе и игре и додатна подршка	Факултет за физичку културу	*
16.	Владимир Тошевски	наставник разредне наставе индивидуална настава/корективно превентивне вежбе и игре и додатна подршка	Учитељски факултет	

17.	Желмира Шево	мастер дефектолог предметна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
18.	Сузана Радновић	мастер дефектолог предметна настава и додатна подршка	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
19.	Вера Бенге	магистар ликовне културе дефектолошки оспособљен предметна настава: ликовна култура	Академија ликовних уметности	*
20.	Тијана Чизмић / замена: Милана Малештевић	мастер дефектолог, стручни сарадник и предметна настава	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
21.	Јасмина Штрбац	дипл.психолог, стручни сарадник	Филозофски факултет	*
22.	Загорка Новаков	дипл.дефектолог олигофренолог сарадник за израду средстава	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	*
23.	Ана Попов	медицинска сестра	Средња стручна школа	
24.	Доротеја Грастић	медицинска сестра	Средња медицинска школа	
25.	Љиљана Константинов	професор разредне наставе продужени боравак	Учитељски факултет	*
26.	Сања Константинов	дипл.дефектолог, продужени боравак	ФАСПЕР- Дефектолошки факултет	

1.5 УПРАВНА И РУКОВОДЕЋА СТРУКТУРА

Ред број	Име и презиме	Функција	Занимање/ стручна спрема
1.	Срђан Стојановић	Директор	дипл.дефектолог/сурдолог
2.	Светлана Зорић	Секретар	дипл.правник
3.	Јасмина Штрбац	Представник наставника Председник ШО	дипл.психолог
4.	Ирена Макивић	Представник наставника	дипл.дефектолог/олигофренолог
5.	Сања Јесић	Представник наставника	дипл.дефектолог/олигофренолог
6.	Ивана Јовановић	Представник родитеља	средња стручна спрема
7.	Марија Тодоровић	Представник родитеља	средња стручна спрема
8.	Катица Филипић	Представник родитеља	виша стручна спрема
9.	Милана Голушин	Представник локалне самоуправе	психолог
10.	Станислава Вујчић	Представник локалне самоуправе	васпитач
11.	Ивана Удицки	Представник локалне самоуправе	службеник

2. ПОДАЦИ О ОБРАЗОВНО-НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

2.1 ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

Почев од школске 2017/2018. године од I до VIII разреда у ОШ „6. октобар“ се у потпуности наставни процес прати по редованом/националном наставном програму/курукулуму. Индивидуални образовни планови/ИОП2 (измењени програм за све ученике школе и за све наставне предмете) су саставни део Школског програма. Програми који се реализују:

- редован школски програм у I, II, III, IV – први циклус образовања, и у V, VI, VII, VIII разреда – други циклус образовања, као база, у оквиру којег ће се реализовати ИОП 2 (измењени програм за све предмете, осим изборних), у зависности од потреба, потенцијала и снага ученика;
- програм пружања додатне подршке у образовању деци/ученицима и одраслим лицима са сметњама у развоју и инвалидитетом који похађају редовне вртиће/школе

Решењем Министарства просвете науке и технолошког развоја бр.119-01-00139-5/2022-20 од 30. марта 2022. године, школа је добила статус ресурсног центра, у који се трансформише почев од школске 2022-23. године.

У школи је сачињен интерни документ који се односи на Образовне стандарде постигнућа/Образовни стандарди за први и други циклус обавезног образовања за предмете математика и српски језик кроз области дефинисане редовним/националним програмом кроз три нивоа: основни, средњи и виши, а који је прилагођен способностима и могућностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом. Поред тога стручни тим је и сачинио и Интерни Правилник о оцењивању ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, тако да се оцењивање врши на основу следећих критеријума: **оствареност исхода/циљева** постављених у оквиру ИОП2 ученика, **самосталност ученика** (самостално, уз мању помоћ, уз већу помоћ) и **ангажовање ученика** (стално-повремено и веома ретко), за све предмете, а оствареност критеријума бројчаног оцењивања ученика дефинисан је кроз бројчане оцене- од 3 до 5.

2.2 СНАГЕ ШКОЛЕ

Снаге наше школе су многоструке:

- ✓ **Стручни тим** школе кога чине наставници/дефектолози различитих профила (олигофренолози, логопеди, сурдолози, тифлолог), стручни сарадници (психолог и дефектолог), сарадник за израду наставник средстава, наставници предметне наставе/вештина који су обучени за рад са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и медицинско особље, који тимским радом доприносе проналажењу најбољег решења за свако дете/ученика у циљу спровођења што квалитетнијег образовно-васпитног рада и третмана за децу/ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом
- ✓ Постојање **адекватних кабинета и опреме** за реализацију индивидуалних дефектолошких третмана и вежби: сензорна соба-сензорни режим/тренинг, кабинети за логопедске вежбе, кабинет за реедукацију психомоторике, кабинет за визуелни тренинг; многобројност едукативног материјала за рад, различите опреме, асистивне технологије и наставних средстава, стручне литературе и др.
- ✓ Коришћење **различитих ресурса** који су у непосредном окружењу наше школе:

- Спортски центар „Језеро“ – реализација корективно-превентивних вежби и игара у базену
- Музеј града- реализација радионица из различитих области
- Старо језеро и Парк града- реализација рекреативних активности
- Црвени крст- реализација радионица из различитих области
- Друштво за помоћ МНРО „Чигра“ – реализација активности рекреативног и забавног карактера
- Позориштанце „Лане“ – реализација дечјих представа
- Школски диспанзер- редовни систематски прегледи ученика од стране дечјих педијатара и стоматолога у нашој установи
- ✓ **Перманентно стручно усавршавање** наставника, стручних сарадника и директора школе у установи и ван ње уз подршку Центра за стручно усавршавање нашег града и других институција, удружења и друштава
- ✓ Валидна организација образовно васпитног процеса и одлична **тимска сарадња** која свакодневно подиже квалитет рада установе
- ✓ Обезбеђен **превоз** (аутобуски превоз/приградска места уз подршку) и **исхрана/топли оброк** за ученике
- ✓ **Медицинско особље** које задовољава потребе деце/ученика за медицинском негом у школи (велики број ученика има потребу за свакодневном подршком у храћењу, пресвлачењу, давању терапије, одржавању хигијене и сл.)
- ✓ **Адекватна сарадња** са Активом директора школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом на територији АП Војводине и Заједницом школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом Републике Србије

2.3 СЛАБОСТИ ШКОЛЕ

У претходном периоду стручни тим школе је својим залагањем, радом, иновативним идејама кроз аплицирање на различите пројекте успео да унапреди наставни процес, обезбеди опрему и помагала за рад са ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, естетски и функционално среди школски простор, те је слабости школе успео да сведе на минималне границе:

- ✓ **Немогућност финансирања и едукације стручних лица/дефектолога на семинарима у иностранству**, како би уз помоћ иновативних метода у раду са ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом пратили и реализовали активности, које би помогле напредку психо-физичког развоја ученика са најспецифичнијим развојним тешкоћама
- ✓ **Неадекватно школско двориште** за децу/ученике са сметњама у развоју и инавалдитетом
- ✓ **Недовољан број дефектолога/наставника** за реализацију програма додатне подршке деци/ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом из вртића и масовних/редовних школа, у циљу реализације већег/учесталијег броја третмана који су им неопходни
- ✓ **Недостатак просторије** за пријем родитеља, просторије за пружање медицинске неге од стране медицинског особља

2.4 МИСИЈА ШКОЛЕ

Континуирана едукација, рехабилитација и психосоцијална подршка детету/ученику и одраслој особи са сметњама у развоју и инвалидитетом кроз реализацију различитих програма који су прилагођени њиховим психо-физичким способностима кроз реализацију ИОП-а (Индивидуални образовни план) и мерама подршке, како би се максимално искористили потенцијали сваког детета/ученика и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Сензибилизација друштвене заједнице за потребе особа са сметњама у развоју. Пружање и јачање подршке инклузивном образовању ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, кроз делатност Ресурсног центра.

2.5 ВИЗИЈА ШКОЛЕ

Желимо да изменимо доминантну перцепцију на специјалне школе, да прерастемо у установу за стицање животних вештина/“ Тренинг школа“, образовање, хабилитацију и рехабилитацију, која ће пружати различите видове подршке деци/ученицима и одраслим са сметњама у развоју и инвалидитетом и њиховим породицама у простору наше школе.

Желимо да развијемо ресурсни центар са широким опсегом подршке инклузивном образовању деце и ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и њиховим породицама, као и подршке другим установама образовања и васпитања и њиховим запосленим.

Желимо да будемо школа са задовољним и срећним ученицима, родитељима и наставницима!

3. СУМАРНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РАЗВИЈАЊЕ КЉУЧНИХ ОБЛАСТИ САМОВРЕДНОВАЊА И КОМПЕТЕНЦИЈА НАСТАВНОГ КАДРА ШКОЛЕ

Област самовредновања	Планиране активности
ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	<ol style="list-style-type: none">1. Активније укључивање ученика, родитеља и представника локалне заједнице (из школског одбора), као релевантних актера школског живота, у израду и доношење развојног плана установе2. Формирање стручних тела и тимова (од стране директора установе) тако да сви запослени буду равномерно оптерећени радним задацима, док директор координира њиховим радом, и прослеђује им радне задатке, послове и обавезе3. Планско и систематично развијање међупредметних и предметних компетенција ученика (у оквиру глобалних и оперативних планова наставника и припрема за наставне часове)4. Ажурније вођење дневних/недељних/месечних припрема од стране свих наставника

	<p>5. Инсистирање на потпуној документацији наставника за часове образовно-васпитног рада (припреме треба да садрже и попуњен оквир за праћење, самовредновање сопственог рада наставника, односно ефективност коришћених метода, а не само анализе постигнућа ученика)</p>
ЕТОС	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поштовати норме понашања у установи (запослени), што укључује: неодбијање задатака које директор додели; смањење одсуствовања наставника са наставе; примењивање мера према појединцима који врше вербалне нападе на друге запослене, чиме се урушава углед, част и достојанство, ремети сарадничка клима и негативно рефлектује на рад са децом 2. Санкционисати кршења норми понашања запослених од стране надлежних 3. Предузети мере са циљем скраћења трајања школског часа са 45 на 30 минута, како би се ученици са сметњама у развоју и специфичним здравственим и психомоторним стањем укључили у активности које више одговарају њиховим развојним потребама (слободне активности) 4. Размотрити и усвојити Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика у ОШ“6.октобар“, где ће бити дефинисана поступања у случајевима насилног, деструктивног, агресивног и аутоагресивног понашања ученика 5. Интензивирати сарадњу са родитељима и др.зак.заступницима на свим нивоима; 6. Укључити родитеље и др.зак.заступнике као активне чланове у организовање школских активности, рад на пројектима и доношење одлука. 7. Интензивирати маркетиншке активности, како би школа била још препознатљивија као центар васпитнообразовне изузетности; 8. Организовати трибине 9. Изједначити активности координатора тимова и осталих пасивних чланова.

Компетенције наставника	Планиране активности
К 1 – КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА УЖЕ СТРУЧНУ ОБЛАСТ	<ul style="list-style-type: none"> • Давање јасних смерница, предлога и сугестија за израду новог Школског програма за период 2022-2026.година, које прате законску регулативу али и специфичности школа за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом (презентација, радни договори/састанци тима за израду Школског програма и друго) • За предмете који су у континуираној корелацији/ математика и индивидуалне психомоторне вежбе, српски језик и логопедске вежбе, физичко и здравствено васпитање и корективно-превентивне вежбе и игре потребно је да предметни наставник у сарадњи са наставником индивидуалне наставе конкретизује циљеве, кораке и активности у ИОП2 ученика за прво и друго

	<p>полугодиште, да се планирани садржаји прожимају и надопуњују, да наставници евидентирају запажања реализованих активности на дневном нивоу</p> <ul style="list-style-type: none">• Наставак израђивања материјала у виду систематизованих и категорисаних пластифицираних књига, тактилних паноа, различитих флеш картица, визуелног/сликовног распореда часова намењених раду са ученицима и децом са сметњама у развоју и инвалидитетом• Реализација угледних часова, активности и радионица од стране наставника и стручних сарадника установе са дискусијом и анализом/минимум 1 час у току наставне године и присуствовање истим/ минимум 1 час у току наставне године.• Извршити корекцију ИОП2 ученика на месечном нивоу уколико је то потреба, која подразумева проширење или смањење дефинисаних циљева/остварености исхода, те исто евидентирати у припреми наставника за сваког ученика понаособ.• Пратити оквир за праћење и процену напредовања ученика и преиспитати квалитет реализованих активности на месечном нивоу.• Формативно оцењивање ученика/редовно праћење и процена напредовања у остваривању прописаних циљева/исхода, стандарда постигнућа и ангажовања ученика у оквиру обавезног, изборног предмета и индивидуалне наставе и давање јасних и конкретних препорука за даље напредовање ученика.• Анкетирање наставника и стручних сарадника о реализацији различитих облика стручног усавршавања у установи и ван ње (кроз одобрене, акредитоване програме)• Реализација планираних облика стручног усавршавања у установи (угледни часови, обука наставника, презентација посећених семинара, истраживачки пројекти, менторски рад, стручни активи, маркетинг школе и др.) и ван установе (акредитовани семинари, конференције, округли столови, трибине, студијска путовања и др.)• Систематично праћење, анализа и вредновање образовно-васпитног рада, развоја компетенција, напредовања и професионалног развоја од стране наставника, стручних сарадника и директора и чување у одређеном облику најважнијих примера из праксе, примера примене наученог током стручног усавршавања и др.• Писање извештаја наставника, стручних сарадника и директора о стручном усавршавању и напредовању на годишњем нивоу• Ажурирање и допуњавање постојеће електронске системске базе различитим садржајима (образовно-интерактивни, аудио-визуелни и креативни садржаји) и базе за Пробни завршни
--	--

	испит, припремну наставу и сам Завршни испит задацима и неопходним материјалима
К 3 - КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОДРШКУ РАЗВОЈУ ЛИЧНОСТИ ДЕТЕТА И УЧЕНИКА	<ul style="list-style-type: none">• Анкетирање наставника и стручних сарадника о реализацији различитих облика стручног усавршавања у установи и ван ње (кроз одобрене, акредитоване програме, обавезно уврстити семинаре на тему побољшања мотивације код ученика)• Реализација планираних облика стручног усавршавања у установи (угледни часови, обука наставника, хоризонтални пренос знања/презентација посећених семинара, истраживачки пројекти и сл.) и ван установе (акредитовани семинари, конференције, округли столови, трибине, студијска путовања и др.)• Одабир идеја које ће чинити План активности за реализацију у складу са способностима и могућностима деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом• Расподела активности у складу са узрастом ученика (први и други циклус образовања) и активностима које ће се реализовати у установи-обележавање важних датума, празника, учешће на конкурсима, пројектима, хуманитарне акције; активностима у локалној заједници-обилазак предузетничких радњи; активностима који су везани за оплемењивање школског и дворишног простора-тематско уређење ходника и учионица, вертикална башта• Реализација угледних часова/ корелација на нивоу предмета или одељења, активности и радионица од стране наставника и стручних сарадника установе са дискусијом и анализом/минимум 1 час у току наставне године и присуствоваће истим/ минимум 1 час у току наставне године.• Реализација различитих ваннаставних активности/секција• Праћење оквира за праћење и процену напредовања ученика и преиспитивање квалитета реализованих активности на месечном нивоу• Сачињавање извештаја о реализацији планираних активности• Промоција активности/континуирана путем сајта школе, Facebook и Instagram страница

Носиоци реализације: наставно и ваннаставно особље школе

Рок за реализацију: током актуелне школске године

4. ЕВАЛУАЦИЈА РАЗВОЈНИХ ПРИОРИТЕТА ПРЕТХОДНОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ШКОЛЕ

ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ -први приоритет у оквиру ШРП-

Приоритет:	Индивидуални образовни планови за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом
Циљеви:	1. Утврђивање права на ИОП деце са сметњама у развоју и укључивања у васпитно-образовни процес 2. Примена ИОП-а и оптимално укључивање деце са тешкоћама у учењу у васпитно-образовни систем 3. Отклањање физичких и комуникацијских препрека у циљу напредовања и осамостаљивања деце у вршњачком колективу
Циљна група:	Ученици са телесним, моторичким, чулним, интелектуалним и вишеструким сметњама, са потешкоћама у учењу, социјалном развоју, комуникацији и проблемима у понашању, њихови родитељи и наставници укључени у рад са њима
Реализатори програма:	Стручни тим за Инклузивно образовање - предметни наставници, едукатори и рехабилитатори различитих профила, наставници индивидуалне наставе, стручни сарадници, родитељи
Реализација и опис активности:	<p>Начин прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад:</p> <p>Образовно-васпитни рад који се реализује у школи за образовање и васпитање ученика са сметњама у развоју подразумева различита прилагођавања рада и услова, како би се наставни процес одвијао на валидан начин, а у најбољем интересу ученика. Наиме, наведена врста прилагођавања подразумева отклањање физичких/архитектонских баријера-постављање мобилних рампи за помоћ и подршку у кретању ученика са моторичким сметњама (церебрална парализа, мишићна дистрофија), постављање тактилних стаза за помоћ и подршку ученицима са визуелним сметњама (слабовиди и слепи), обележавање простора, распореда клупа и седења у учионици, обезбеђивање више простора за ученике у колицима, близина табле и константан распоред намештаја за слабовиде и слепе ученике, распоред клупа у слово „П“ за слушно оштећене ученике који читају са усана, као и коришћење адекватних средстава асистивне технологије, која представља један од начина помоћи којим се спроводи образовање и рехабилитација ученика са сметњама у развоју и која доприноси функционалном усвајању наставних садржаја различитих предмета. Како ученици са сметњама у развоју имају специфичне карактеристике, потребно им је приступање на посебан начин, како би на најбољи начин задовољили своје потребе. Ученицима наше школе доступна су следећа средства асистивне технологије: паметна табла, видео бим, медицински кревет за пресвлачење, инвалидска колица, Ксафа апарат, анатомска столица за храњење, диктафони, звучне лопте, ручна дигитална лупа, статична електронска лупа, интерактивне тубе са мехурићима и лоптицама-цвет 2 основни комплет, распршивачи ароме са аудиоапликацијама, светлосни праменови/предива, струњача са ел-мех вибрацијама, пројектор променљивих ротирајућих одраза/ефекат воде и ватре, подна струњача са отворима за уметање геометријских облика, љуљашка-тањир са ланцима и</p>

ротационо клизним тротинетом, балансни диск са рукохватима и различит едукативно-дидактички материјал.

Прилагођавање рада и услова подразумева и могућност различите организације наставе за одређене ученике (који узимају медикаментозну терапију и имају специфичне поремећаје у понашању) на основу процене и мишљења ИРК-е, лекара специјалисте-дечијег психијатра и инклузивног тима наше школе, ученици могу имати ревидиран распоред часова. Због природе специфичности свог стања, неки ученици наставу могу похађати 3-4 часа дневно и након узимања топлог оброка одлазе кућама. Предметни наставници имају задатак да на недељном/месечном нивоу припреме садржаје програма/наставне јединице у складу са циљевима ИОП-а, које је потребно усвојити код куће, а након тога се реализује усмена или писмена провера знања ученика и формира се оцена из одређене области предмета. Реализација искључиво индивидуалне наставе и постепено укључивање ученика у одељење/групу и групне активности, такође представља један од начина прилагођавања рада и услова. У школи се пружа медицинска подршка и помоћ од стране два медицинска техничара, која се огледа у следећим активностима: давање медикаментозне терапије, помоћ у храњењу, облачењу, пресвлачењу ученика који не контролишу сфинктере, купању/одржавању личне хигијене ученика који потичу из социјално депривираних средина, превенција ширења заразних болести/вашке, шуга, едукација/предавања и радионичарске активности из области здравствено превентивне заштите и др. Како неки ученици нису у могућности да самостално функционишу у задовољавању основних потреба (облачење, свлачење, обување, комуникација), неопходна им је подршка од стране личних пратиоца, које додељују чланови ИРК-е. Зависно од потреба, могућности и способности ученика, ангажовање личних пратиоца у нашој школи је различитог обима и временског трајања.

Прилагођавање рада и услова подразумева и прилагођавање материјала и учила која се користе у раду са ученицима са сметњама у развоју: визуелни, сликовни, звучни материјали и конкретни предмети који су неопходна подршка за ученике као и прилагођавање метода, техника и облика рада који се односе на употребу различитих приступа-активно и кооперативно учење, учење корак по корак; различитих метода-учење путем открића, радионичарски метод, комплексни метод почетног читања и писања и др; различитих техника и облика рада-представљање истог садржаја вербалним, сликовним техникама, рад у малим групама, у пару и индивидуално и сл.

Начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада:

Индивидуални образовни план/ИОП је документ установе којим се за одређеног ученика и у датом временском периоду, коригује или замењује прописани образовно-васпитни или школски програм. Наведена врста прилагођавања подразумева сачињавање Индивидуалних образовних планова/ИОП2 за сваког ученика, којим се планирају и остварују услови који ће сваком ученику који не постиже прописане исходе и стандарде образовања и васпитања омогућити да се успешно образује. Праћење наставе ученика по измењеном програму поред мера прилагођавања, обухвата измену општих исхода или стандарда постигнућа, која се ради за све оне активности, односно области/предмете у којима ученик без такве подршке не би постигао напредак. Код неких ученика измена прописаних исхода и стандарда може да обухвати све или већину активности/предмета, док код других она може да се односи на једну/две области/предмета.

Сви ученици школе прате наставни процес по ИОП-2, у коме су јасно дефинисани следећи елементи: лични подаци о ученику/ученици, педагошки профил ученика/ученице (јаке стране и интересовања ученика/це и потребе за подршком), план активности у којима су наведени **циљеви**, кораци/активности, учесталост и трајање и **исходи**/очекивана промена за наведени предмет/област. За предмете српски језик, математика и физичко и здравствено

васпитање, свет око нас/природа и друштво, активности ИОП-а за ученика су у већој мери у корелацији са индивидуалном наставом психомоторних, логопедских и корективно-превентивних вежби и игара и за наведене предмете се као и за све остале предмете реализује потпуна измена **садржаја**, исхода и стандарда постигнућа за сваког ученика школе.

Начин остваривања додатне подршке:

Ученицима са сметњама у развоју неопходне су различите врсте **додатне подршке**, како би се оптимално развијали и напредовали у усвајању знања, вештина и навика, а у складу са својим способностима, могућностима и потребама. Реализација индивидуалне наставе представља врсту додатне подршке која има за циљ достизање оптималног нивоа развоја одређених функција: психомоторних, когнитивних, говорно-језичких, аудитивних, визуелних, тактилно-кинестетских, моторичких, интеграције чулних функција, социјалних и практичних вештина.

Врло важни ресурси друштвене средине-Музеј града, Спортски центар „Језеро“/базен града, Црвени крст, Културни центар, Велики парк и Старо језеро, Игралишта за децу, Позориштанце „Лане“ и др. доприносе побољшању и унапређењу сазнајног процеса код ученика кроз реализацију различитих активности, радионица, учења у природи и сл. Поред наведеног, мере подршке за ученике са сметњама у развоју социјалног карактера чине обезбеђивање топлог оброка и превоза за ученике.

Један од највећих проблема за несметано остваривање наставног програма јесте непостојање адекватне и ученицима прилагођене уџбеничке литературе. Наставници у свом раду користе различите уџбенике, радне листове, приручнике за наставнике, стручну литературу, различите часописе, илустрације, едукативне материјале и др. како би планиране садржаје предмета прилагодили индивидуалним способностима ученика и како би циљеви и исходи ИОП-а ученика били остварени. У раду са ученицима наставник се користи Приручницима за наставнике и ученике, уз евентуалне измене и прилагођавања наставних садржаја индивидуалним способностима ученика, као и разноврсним и релевантним наставним материјалима и средствима (Интернет, аудио-визуелни записи, илустрације, радни и и игровни материјал и томе слично). У коришћењу уџбеника важан је селективан приступ датим садржајима.

При оцењивању ученика, знање ученика мери се и оцењује према јасно одређеним релативним и индивидуализираним критеријумима бројчаног оцењивања, прописаних *Интерним Правилником о оцењивању ученика Основне школе ”Б. октобар“*.

На почетку сваке школске године реализована је процена способности и потреба **нових** ученика школе у трајању од три месеца, након чега је израђен ИОП2 .

За све ученике школе се почетком школске године израђује ИОП2, имајући у виду ниво дотадашњег усвојеног знања и способности и специфичности потреба ученика. Након периода примене истог следи ревизија циљева и исхода на крају првог полугодишта и завршна евалуација на крају другог полугодишта. Циљеви ИОП2 су постављани из свих предмета за све предмете/ области, осим обавезних изборних предмета и изборних предмета.

Извршена ревизија циљева и завршна евалуација подразумева процену остварености сваког од исхода у оквиру циљева ИОП-а ученика. Процена се врши према следећим критеријумима: остварен, делимично остварен и неостварен. На основу остварености појединачних исхода у оквиру предмета, добија се оствареност свих циљева ИОП-а за сваког ученика. Оцењивање ученика на крају првог и другог полугодишта се врши према остварености циљева ИОП-а и у складу са Интерним правилником о оцењивању ученика наше школе.

Настава се реализује(методски, просторно и временски) на начин који у значајној мери

доприноси остваривању очекиваних исхода ИОП-а ученика. У раду се примењују специфичне и нове методе у складу са савременим трендовима у образовању ученика са сметњама у развоју, употребљавају се едукативна и дидактичка средства која у оптималној мери ангажују чулне, когнитивне и моторичке потенцијале ученика и имају вишу мотивациону вредност за ученике. Такође се са ученицима реализује индивидуална настава кроз различите индивидуалне вежбе у прилагођеном простору за конкретну врсту вежби. Прилагођавање наставног процеса се врши у виду редуковања недељног броја часова, редуковања дневног броја часова, у виду похађања индивидуалне наставе, у виду наставе на даљину. На овај начин је наставни процес прилагођен специфичностима здравственог стања, развоја и свакодневног функционисања појединих ученика који имају потребе за истим.

Исходи програма у трогодишњем периоду:

Након тромесечне опсервације, током које су за нове ученике школе израђене и примењене Мере индивидуализације, Тим за инклузивно образовање школе, је на основу резултата процена способности, знања и вештина као и утврђивањем потреба ученика, израдио ИОП-е нових ученика школе. Тако су школске 2020/21. године формиран ИОП-и за 5 нових ученика, школске 2021/22. године за 4 нова ученика, а школске 2022/23. године за 8 нових ученика школе.

Сви ученици школе пратили су наставу по ИОП2, на крају школске 2020/21. године укупан број ученика са ИОП2 био је 44, школске 2021/22. године 39, а текућа 2022/23. година укључује 38 ученика са ИОП2.

Број ИОП-ом обухваћених предмета/области је током три године исти -16, а обухвата : **српски језик/српски језик и књижевност/логопедске вежбе/слушне и говорне вежбе/аудиторни тренинг/развој говора; математика/психомоторне вежбе/сензорни режим/музичка стимулација/развој психомоторике; свет око нас/природа и друштво; физичко васпитање/ физичко и здравствено васпитање/ корективно-превентивне вежбе и игре; енглески језик; ликовна култура/ликовно васпитање; музичка култура; биологија/упознавање природне и друштвене средине; историја / историја-географија-самопослуживање; географија; хемија; физика/физика -хемија-социјални развој; техника и технологија/ техничко и информатичко образовање/ радно васпитање; информатика и рачунарство; самосталност и брига о себи и социјалне вештине.** У оквиру предмета/области постављан је већи број циљева 2,3, или више, како би обухватили више наставних тема. Укупан број постављених циљева услед тога је школске 2020/21. године износио 976 циљева, при томе је две трећине циљева у потпуности остварених, школске 2021/22. године 909 циљева од којих је половина у потпуности остварена, а текуће школске 2022/23. године 841 циљ, од којих је такође половина у потпуности остварена.

Услед пандемије covid-19 и неопходног придржавања прописаних мера заштите и превенције ширења болести, школа је током школске 2020/21.године примењивала Оперативни план реализације наставе – рад у три смене и скраћено трајање часа на 30 минута. У периодима када су сви ученици били укључени на наставу на даљину сви наставници су ученицима припремали и прослеђивали наставне материјале за рад код куће, са објашњењима и упутствима за родитеље и ученике. Садржаји наставних материјала су усклађивани са циљевима и исходима постављеним у оквиру ИОП-а ученика. Исте материјале су по повратку наставници вредновали и користили приликом оцењивања ученика.

У ИОП-има ученика од школске 2020/21, се нарочито наглашава значај и укључивање родитеља као активног члана у реализацији предвиђених циљева и исхода у оквиру предмета. Такође се укључује вршњачки едукатор као значајан члан у реализацији циљева и исхода у оквиру ИОП-а.

Током школске 2021/22. године се наставило са реализацијом наставе у једној смени и трајањем часа од 45 минута, јер су се стекли одговарајући епидемиолошко-здравствени услови за повратак на претходан начин рада.

Након ревизија и завршних евалуација исхода циљева током трогодишњег периода, константна је процена да је половина или више од половине у потпуности остварених циљева, а најмањи број неостварених циљева. Процент остварености свих циљева на нивоу свих укључених предмета има тенденцију раста упоређујући податке са ревизија и завршних евалуација током исте школске године.

Број ученика који су имали потребе за посебним прилагођавањем наставног процеса у виду редуковања недељног броја часова, редуковања дневног броја часова, похађања индивидуалне наставе, је током трогодишњег периода мањи од 5.

Имајући у виду способности, знања, вештине, потребе ученика и постављене циљеве у оквиру ИОП-а, наставници константно прилагођавају и примењују разноврсне и иновативне наставне методе и едукативна и дидактичка средства, пратећи трендове у образовно-васпитном раду. Сваке године наставници су посећивали семинаре којима су јачали своје компетенције за рад. Примена асистивних технологија и образовних софтвера у наставном процесу је у значајном порасту. Евидентно је да се сваке године повећава број часова индивидуалне наставе, те је све више ученика који су укључени на више врста индивидуалних вежби. Овакав начин рада омогућава свим ученицима да у оквиру њихових потенцијала остваре оптималан напредак у процесу образовања и васпитања.

Евалуација (критеријуми и мерила за вредновање реализације планираних активности, односно очекивани исходи)

За ученике:

Достизање оптималног нивоа знања, способности и вештина сваког ученика, у оквиру постојећих развојних потенцијала:

Остварено у већој мери

За родитеље:

Укључивање родитеља као активних сарадника у прикупљању информација о ученику током припреме ИОП-а и као сарадника за рад на постављеним циљевима ИОП-а у кућним условима:

Остварено у мањој мери

За учитеље/наставнике:

Организовање наставног процеса применом метода, приступа и наставних средстава на начин да се уваже способности и могућности, задовоље васпитно-образовне потребе сваког ученика и остваре васпитно-образовни циљеви постављени ИОП-ом:

Остварено у потпуности

На нивоу приоритета у целини:

Постизање максималне укључености свих ученика школе у васпитно-образовни процес у складу са њиховим образовним потребама кроз благовремено и темељно дефинисање, примену и вредновање ИОП-а за сваког ученика :

Остварено у већој мери

Координатор програма: Бањац Тијана, дипл.дефектолог логопед

**ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА
ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ДЕЦУ И УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА
У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА
ПОДРШКА И ПЛАН САРАДЊЕ И УМРЕЖАВАЊА СА ДРУГИМ
ШКОЛАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА/ПРОГРАМ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ
-други приоритет у оквиру ШРП за период 2020-2023.-**

Приоритет:	Програм за унапређење доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом којима је потребна додатна подршка и План сарадње и умрежавања са другим школама и институцијама/Програм додатне подршке
Циљеви:	<ol style="list-style-type: none">1. Пружање правовремене, ефикасне и дискретне стручне подршке у задовољењу потреба деце, ученика и одраслих особа са сметњама у развоју и инвалидитетом, ради њиховог што квалитетнијег укључивања у друштвену заједницу2. Укључивање детета, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом у установу система која на најбољи могући начин, и у најбољем интересу детета, ученика и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом подржава и унапређује развој и учење3. Постизање оптималног нивоа знања кроз укључивање детета, ученика и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом у редован васпитно-образовни и образовно-васпитни рад и њихово напредовање и осамостаљивање у вршњачком колективу
Циљна група:	Деца/ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом из масовних вртића/школа, васпитачи, учитељи, наставници, стручни сарадници и родитељи
Реализатори програма:	Тим за пружање додатне подршке школе-дефектолози различитих профила (олигофренолог, логопед, тифлолог, сурдолог), психолог, радни терапеут
Реализација и опис активности:	<ul style="list-style-type: none">• На основу Мишљења ИРК-е, а по захтеву (Образац 2) вртића/школа, Тим за пружање додатне подршке школе квалитетном и објективном проценом и синтезом низа података из различитих извора предлаже врсте подршке дефектолога различитих профила и учесталост како би се дете/ученик што пре укључио у одговарајући програм. Након процене детета/ученика почиње се са реализацијом континуираних индивидуалних третмана којим се подстиче сензомоторни, емоционални, социјални и интелектуални развој детета/ученика и спречава настајање секундарних сметњи. Реализација садржаја стручне подршке базирала се на непосредном раду са ученицима (индивидуални третмани редукације психомоторике, сензорни режим, музичка стимулација, аудиторни и визуелни тренинг, тренинг социјалних вештина, логопедски третман и корективно-превентивни рад), континуираној размени информација о напредовању и развоју деце/ученика, савети и предлози адекватних мера за поједине ученике са стручним

сарадницима школа, едукација, консултације и помоћ у планирању рада и изради ИОП-а, подршка у прилагођавању начина излагања појединих наставних средстава и осмишљавању појединих дидактичких материјала васпитачима, учитељима, наставницима и стручним сарадницима, саветодавни рад са родитељима деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом-едукација родитеља за рад са дететом и стимулација развоја и сл.

- **ПРИКАЗ/ПОРЕЂЕЊЕ ПОДАТАКА ВЕЗАНИХ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ДОДАТНЕ ДЕФЕКТОЛОШКЕ ПОДРШКЕ ЗА ШКОЛСКУ 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023.год**

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3

2020/2021	2020/2021	2021/2022	2021/2022	2022/2023	2022/2023
БРОЈ ДЕЦЕ	БРОЈ УЧЕНИКА	БРОЈ ДЕЦЕ	БРОЈ УЧЕНИКА	БРОЈ ДЕЦЕ	БРОЈ УЧЕНИКА
41	9	35	17	46	18

2020/2021	2021/2022	2022/2023
БРОЈ ДЕФЕКТОЛОГА	БРОЈ ДЕФЕКТОЛОГА	БРОЈ ДЕФЕКТОЛОГА
13	14	15

2020/2021		2021/2022		2022/2023	
МЕСЕЦ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	БРОЈ ЧАСОВА	МЕСЕЦ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	БРОЈ ЧАСОВА	МЕСЕЦ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	БРОЈ ЧАСОВА
	А	Е	А	Е	А
СЕПТЕМБАР	462	СЕПТЕМБАР	384	СЕПТЕМБАР	359
ОКТОБАР	473	ОКТОБАР	369	ОКТОБАР	405
НОВЕМБАР	428	НОВЕМБАР	361	НОВЕМБАР	451
ДЕЦЕМБАР	233	ДЕЦЕМБАР	345	ДЕЦЕМБАР	357
УКУПНО	1596	УКУПНО	1459	УКУПНО	1572
ЈАНУАР	223	ЈАНУАР	189	ЈАНУАР	242
ФЕБРУАР	461	ФЕБРУАР	330	ФЕБРУАР	357
МАРТ	537	МАРТ	528	МАРТ	564
АПРИЛ	470	АПРИЛ	318	АПРИЛ	-
МАЈ	448	МАЈ	462	МАЈ	-
ЈУН	358	ЈУН	282	ЈУН	-
УКУПНО	2497	УКУПНО	2109	УКУПНО	1163
УКУПНО	4093	УКУПНО	3568	УКУПНО	2735

Исходи програма у трогодишњем периоду:

- На нивоу програма у целини: **исход у већој мери остварен**- Стручна помоћ дефектолога деци/ученицима који су на захтев вртића/школа и родитеља (деца која нису укључена у установу система/рана стимулација) укључени у програм додатне дефектолошке подршке допринела је развијању основних базних способности код деце и припреми за школу као и лакшем савладавању програмских садржаја наставног процеса код ученика. На тај начин максимално су искоришћени потенцијали деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и тешкоћама у

- учењу адекватном стручним подршком.
- За ученике: **исход у потпуности остварен**- Индивидуалним третманима у трајању од 30-45 минута, са по 3 часа недељно у просеку по детету/ученику, уз коришћење адекватних наставних средстава, облика рада и специфичних метода, сматрамо да је постигнут оптимални ниво знања на основу специфичности способности деце/ученика.
 - За васпитаче/учитеље/наставнике/стручне сараднике: **исход у већој мери остварен**-Усвајање и примена различитих техника и метода усклађених са потребама и могућностима деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, упознавање са опремом и коришћење асистивне технологије у раду од стране васпитача, учитеља, наставника и стручних сарадника реализован је на адекватан начин. Васпитачи/учитељи/наставници упознати су са различитим техникама и методама рада, режимом у сензорној соби и сл. Саветовања и едукације од стране дефектолога односиле су се на помоћ током израде ИОП-а, начина оцењивања ученика, предавања на одређене теме.
 - За родитеље: **исход у мањој мери остварен**- Због последица протекле епидемије, активно укључивање већег броја родитеља у програм пружања додатне подршке је у мањој мери остварен. Консултације су највише вршене кроз договоре родитеља и терапеута и уочена је потреба да се повећа број реализација различитих активности: едукација родитеља за рад са децом/ученицима на стимулацији развојног процеса, подршка и саветовање родитеља у свим ситуацијама које се односе на одрастање детета/ученика, међусобно повезивања родитеља који имају слична искуства и др.

Координатор програма: Стојановић Срђан, дипл.дефектолог сурдолог, директор школе

**ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА
 МОТИВИСАЊЕ УЧЕНИКА КРОЗ РЕАЛИЗАЦИЈУ АКТИВНОСТИ
 УСМЕРЕНИХ НА РАЗВИЈАЊЕ ПРЕДУЗИМЉИВОСТИ
 И ОРИЈЕНТАЦИЈЕ КА ПРЕДУЗЕТНИШТВУ
 -трећи приоритет у оквиру ШРП-**

Приоритет:	Мотивисање ученика кроз реализацију активности усмерених на развијање предузимљивости и оријентације ка предузетништву
Циљеви:	Оснаживање и мотивисање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом за стицање знања, развијање потребних вештина и способности, као и особина личности, као предуслова за оптимално самостално, креативно и предузимљиво деловање у животу и правилан одабир будућег образовног профила и занимања
Циљна група:	Ученици са телесним, моторичким, чулним, интелектуалним и вишеструким сметњама, са потешкоћама у учењу, социјалном развоју, комуникацији и проблемима у понашању, њихови родитељи и наставници укључени у рад са ученицима
Реализатори програма:	Ученици, дефектолози различитих профила, наставници предметне наставе, стручни сарадници, родитељи и други законски заступници, лични пратиоци ученика
Реализација и опис активности:	<ul style="list-style-type: none"> • Ученици наше школе укључили су се у поједине сегменте програма манифестације Дани лудаје: изложбом ликовних радова и обиласком саме манифестације. Ученици више и ниже смене су у протеклом периоду учествовали на ликовном конкурс

„Лудаја- лепотица Кикинде“. Рад ученика Филипић Марка је награђен школске 2020/21. године, школске 2021/2022. године похваљен рад ученика Стефана Петровића, а током школске 2022/2023. године ученици ниже смене су учествовали у активности постављања својих радова у изложбеном простору Народне библиотеке Кикинда;

- Специјалну награду за свој рад, за учешће на ликовном конкурс у „Деца, пчелице мед“ у организацији Удружења пчелара, школске 2020/21. године добио је ученик Стефан Петровић и похвалу Зорица Цветковић. За групно учешће на поменутом конкурс у је похвалу добила и наша школа. Мирјана Радак, освојила је 3. награду на истоименом конкурс у током школске 2021/2022. године, док је рад Себастиана Колина похваљен;
- 6. октобар- Дан школе. Обележено је 50 година постојања наше школе, уз учешће ученика и наставника у радионици за исцртавање стаза за игру и учење у школском дворишту и у радионици за израду панона са сликама ученика и наставника који су били и који су тренутно део школе. Наредне године Дан школе је обележен кроз уметничке, креативне и рекреативне радионице. Креативне радионице реализоване су кроз израду скулптура од глине, музичка радионица је одржана у музичком кабинету певањем познатих песмица уз пратњу клавира, док је спортска радионица реализована у виду активности на полигону у физкултурној сали. Дан школе је школске 2022/2023. године обележен је ликовним, музичким и спортским радионицама. Боравак ученика био је испуњен песмом и игром уз дечје песмице и вештим вођењем кроз различите спортске лавиринте. Ученици су на ликовној радионици, имали прилику да се упознају са вештином оригами- технике. Гост радионице, био је сертификовани оригами мајстор, Кикинданин Јован Исаков, оснивач Креативне радионице „Солеил“;
- Завод за јавно здравље Кикинда, расписао је конкурс на тему: „Гаји, храни, подржавај- сви заједно“, а ученици Марко Филипић и Стефан Петровић су освојили награде;
- На дечјем конкурс у „ Моја омиљена бајка“ у организацији Народне библиотеке „Јован Поповић“ наша школа је одабрала учешће на ликовном конкурс у и ученик Стефан Петровић је награђен;
- Ученици су узели учешће на ликовном конкурс у кикиндске ОШ „Жарко Зрењанин“ на тему „Школа у доба короне“;
- Дечја недеља је обележавана под називима "Дете је дете, да га волите и разумете", „Шта детету треба, па да расте све до неба?“ а обухваћене су следећим активностима: израда ликовних радова на тему (мото недеље) на часовима редовне наставе и секција; прикупљање најуспешнијих радова; прикупљање очуваних играчака, књига и одеће, као и гласање за најасертивнијег ученика школе. Додељене су награде за најасертивније ученике наше школе. Одлука је донета на основу гласања одељењских заједница, наставника и стручних сарадника школе;
- У циљу промоције Кикинде, као највећег станишта/ зимовалишта сова на планети, наши ученици учествовали су у програму са својим ручним/ ликовним радовима. Радови наших ученика украсили су школски простор као и галеријски простор Културног центра Кикинде у виду изложбе;
- Обележавање новогодишњих празника се у протеклом периоду реализовало кроз већи број активности. Ученици су претходне три године учествовали на ликовном конкурс у на тему „Писмо Деда Мразу“ у организацији ЈП „Пошта Србије“. Активност која је трајала од почетка децембра, где су ученици и наставници израђивали разне новогодишње предмете, завршила се последњег дана у првом полугодишту на

Новогодишњем базару на градском тргу школске 2021/2022. Акција је била продајног карактера на којем су ученици и наставници нашим суграђанима представили нашу школу уз пригодан поклон и флајере. Током школске 2022/2023. године, ученици и наставници су узели учешће на продајном Новогодишњем базару у холу Покрајинске владе у Новом Саду, који традиционално подржава Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице. Неколико недеља пре базара, вредно су радили на припреми уникатних продуката које су изложили и продавали. Реализован је угледни час из предмета Српски језик, а у корелацији са логопедом, у одељењима првих разреда, на тему „ У сусрет Новој години“. Компанија "Promedia" донирала је новогодишње пакетиће и организовала долазак Деда Мраза. Ученици су се фотографисали са Деда Мразом и учествовали у креативним радионицама. Последњег радног дана у полугодишту, организована је продајна изложба од преосталих рукотворина враћених са Новогодишњег базара, те су родитељи ученика и особље школе могли својим доприносом да награде уложени труд ученика и наставника и куповином увеличају школски буџет за израду наставних средстава;

- У оквиру обележавања „Европске недеље спорта“, наставници физичког васпитања организовали су Спорски час у физкултурној сали школе за све ученике. Реализацију часа помогли су наставници предметне, разредне наставе, одељењске старешине, као и стручни сарадници и директор школе. Активност у сали школе трајала је у континуитету, два школска часа. Ученицима су омогућене различите игре на спортским полигонима;
- Ученици су узели учешће на ликовном конкурс у „Железница у очима деце“ у организацији «Железнице Србије» ад – Железнички музеј Београд;
- Чланови парламента, заједно са стручним сарадницима и наставницима, били су гости фризерског салона „Драга“ и том приликом добили одговоре на сва питања везана за ово занимање. Чланови Ученичког парламента уложили су велики труд и пожртвованост током израде зидних плаката о важним телефонима у хитним ситуацијама: 192,193,194;
- 27. јануар - Свети Сава, школска слава. Након кратке посете цркви, школске 2021/2022., наставници су донели колач и жито и послужили ученике и запослене, а радионичарске активности посвећене лику и делу Светог Саве одвијале су се у оквиру одељењских заједница (певање химне, гледање кратког филма о Светом Сави, израда иконе техником мозаика); Школске 2022/2023. године, свечаност је одржана у просторијама школе, као и пригодне активности на тему, а у складу са способностима ученика;
- 8. март - обележен је Међународни дан жена израдом честитки и поклона за маме, хранитељице, баке, личне пратиоце и друге драге особе;
- Током школске 2021/2022. године покренута је акција „Чеп за хендикеп“, која је стално актуелна. За ову прилику је постављен „контејнер“ за сакупљање чепова, те ученици и особље школе заједно учествују у прикупљању пластичних чепова за рециклажу. Акцију је покренула Биљана Недомачки у сарадњи са сарадником за израду дидактичких средстава, Загорком Новаков. Овом акцијом остварено је повезивање наставе са производним и другим друштвено – корисним радом;
- 21. марта -Међународни дан особа са Дауновим синдромом. Направљен је пано који је постављен на улазу у школу, на њему су се налазиле фотографије бивших и садашњих ученика наше школе који имају Даунов синдром, укратко написано шта је Даунов синдром, сваки ученик је донео по пар чарапа које су пунили папиром, бојили чарапе, тог дана сваки ученик и сви у колективу су обули различите чарапе како би

подржали особе са Дауновим синдромом; Током школске 2022/2023. године су пригодне активности реализоване на градском тргу (радионица бојења и израда бецева), са циљем остваривања интеракције са суграђанима и повећања видљивости ученика наше школе;

- Дан подршке оболелима од епилепсије- 25. март. На паноу постављеном на улазу у школу било је написано шта је епилепсија, како треба да се понашају особе које имају епилепсију, како помоћи особи која добије епилептични напад, шта урадити, како се понашати. Сваки ученик и наставник у школи је добио по љубичасту врпцу, која је означавала подрушку свима онима који болују од епилепсије;
- 2. април- Светски дан особа са аутизмом. На улазу у школу постављен је пано на којем је написано како се понашају особе које имају аутизам, фотографије бивших и садашњих ученика. На постављеном паноу ученици су могли записати поруке поводом Светског дана особа са аутизмом. Сваки ученик и запослени у школи, као и лични пратиоци ученика добили су поруку која је означавала подрушку свима онима који имају аутизам. По један ученик из сваког одељења пустио је плави балон напуњен хелијумом. Ова акција је показала да је веома битно да се побољша квалитет живота деце и одраслих са аутистичним синдромом и да се је потребно укључити их у свакодневне активности; После годину дана паузе, услед реализације наставе на даљину, пригодне активности су шкосле 2022/2023. године реализоване на градском тргу. Циљ приликом плана и реализације планираних активности је био излазак из школе зарад постизања веће видљивости ученика наше школе у локалној заједници и успостављање непосредне комуникације са суграђанима. Овом приликом су пролазницима и институцијама града Кикинде са којима се остварује дугогодишња сарадња, уручени симболични поклончићи, које су израдили ученици школе у сарадњи са наставницима и стручним сарадником за израду дидактичких средстава и помагала за децу са сензомоторичким сметњама;
- Ученици и наставници школе учествовали су на манифестацији града Ускршњи базар 9.4.2022. године, коју је организовала Туристичка организација Кикинде. Својим радовима ученици су се представили посетиоцима манифестације и остварили одређену суму новца на продајној изложби. Производи употребне вредности и украсни предмети на тему Ускрса били су израђени у оквиру радионица за израду ускршњих производа. Ова активност утицала је на развој позитивног односа према тимском раду и предузетништву. У протеклом периоду су сви ученици школе учествовали у пројектним активностима које су усклађене са циљевима из ИОП-а 2, а у циљу обележавања ускршњих празника;
- Ученици више и ниже смене су учествовали на ликовном конкурс у „Заједно кроз свет у боји“ у организацији наше школе. Позив је упућен свим основним школама на територији Севернобанатског округа. Ученик наше школе, Стефан Петровић, је у протеклом периоду два пута награђен за свој рад;
- Сваке године су реализоване активности сређивања, фарбања и поставка кућица за птице у дворишту, непосредно пре отварања вертикалне баште;
- Да баштованство може бити забавно и да би школска вертикална башта била најлепша, доказали су ученици и сви запослени, низом активности у оквиру програма образовно-васпитног карактера – радови на вертикалној башти у току маја и јуна претходне 3 школске године. Прибављане су саднице зачинских и украсних биљака. Кроз акцију садње поменутих биљака и континуирано неговање засађених биљака уочено је задовољство ученика током реализације ове пројектне активности. Кроз уређење и развој школе и сопствене средине утицало се на стварање бољих услова за живот и рад у школи. Организатор активности је наставник-дефектолог Љиљана

Константинов у сарадњи са другим запосленима и ученицима;

- Школа је редовно учествовала на конкурсима „Енергија свуда око нас“ у организацији Центра за развој и примену науке, технологије и информатике и Савеза информатичара Војводине, уз подршку Покрајинског секретаријата за образовање и културу и Покрајинског секретаријата за енергетику и минерална горива. Кроз практичан рад ученике је у протеклом периоду водио и усмеравао наставник Филип Попадић, наредне године је то била Тијана Васић, стручни сарадник, педагог и наставник грађанског васпитања, и, током ове школске 2022/2023. године, ту улогу је имала Сања Константинов, наставник/ дефектолог која ради у дневном боравку. За учешће на конкурсима школа је награђена екскурзијом за ученике Еко центра „Карапанца“ у околини Сомбора;
- Ученици су са наставницима годинама уназад узимали учешће у пројекту „За чистије и зеленије школе у Војводини“;
- Сарадник за израду дидактичких средстава и помагала за децу са сензомоторичким сметњама, Загорка Новаков у сарадњи са Дуњом Ђукичин, логопедом, израдила је Едукативни под који је представљен на манифестацији Ноћ музеја са темом „Одличан 5-школство у Кикинди“, 10. маја 2022. године;
- Током школске 2020/2021.године важиле су мере заштите од корона вируса, а односиле су се на обавезу ношења маске у затвореном простору, држање физичке дистанце од 2 м, ограничавање броја особа у просторијама у зависности од њихове квадратуре, највећи број планираних пројектних активности се није одржао, а односи се на активности које подразумевају учествовање већег броја актера и међусобне непосредне контакте између запослених и ученика различитих одељења. Поједине планиране активности се нису одржале али су ученици своје ангажовање усмерили на учешће у ликовним конкурсима које је било могуће реализовати у школи. Услед прекида образовноваспитног рада, са циљем превенције заразе, а у складу са Дописом Министарства просвете, науке и технолошког развоја, у школи су били нерадни дани 12. и 13. новембар 2020., а затим се од 30.11.2020. до 18.12.2020. године настава у нашој школи реализовала на даљину. Од 15.3.2021. до 19.4.2021. године настава се у школи реализовала на даљину. Ученици су са својим родитељима реализовали активности у складу са упутствима са припремљених материјала за учење, чији су садржаји усклађивани са циљевима и исходима постављеним у оквиру ИОП-а ученика;
- Поједини ученици су пратили наставу путем учења на даљину, због немогућности доласка на редовну наставу без личног пратиоца и због здравствених разлога. Настава је била прилагођена кућним условима у виду наставног материјала који се израђивао на недељном нивоу. Током реализације учења на даљину постојао је отежавајући фактор који се односио на ограничен број наставних средстава у оптицају у кућним условима као и немогућност извођења индивидуалне наставе и употреба дидактичког материјала, асистивне технологије и посебно прилагођеног простора за наставни процес који спроводи стручни кадар;
- Праћењем напретка ученика у оквиру евалуације остварености циљева у оквиру ИОП-а, праћена су и интересовања, понашања, степен ангажовања ученика и ниво потребне подршке током активности, као и целокупног напредовања ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, и у складу са тим извршена је процена потребе за изменом циљева ИОП-а 2, а у складу са тим су одабране пројектне активности;
- Сарадник за израду дидактичких средстава и помагала за децу са сензомоторичким сметњама, Новаков Загорка, током протеклог периода је израдила бројна дидактичка средства намењена раду са ученицима у разредној, предметној, индивидуалној

настави и додатној стручној подршци деци/ученицима масовних вртића/школа.

Наставно особље је такође дало свој допринос у проналаску и осмишљавању материјала за ученике како би превазишли интелектуалне, сензорне, психомоторне и психолошке тешкоће. Поред тога, свој допринос је дала у осмишљавању идеја и припреми материјала који су се користили за обележавање важних датума;

- Промоција реализованих пројектних активности се редовно обављала путем Фејсбук странице школе као и учешћем на продајним изложбама, такође, и у оквиру манифестација које организује локална самоуправа. Пано израђен поводом обележавања значајних датума налази се у дворишту школе. Служи да подсети ученике, запослене, родитеље и друге посетиоце који су то важни датуми за нашу школу, а у складу са актуелним дешавањима се обогаћује ученичким радовима;
- Током школске 2022/2023. године, сачињен је Тим за реализацију овог програма чији су чланови: Загорка Новаков, Љиља Константинов, Александра Благојевић, Владимир Тошевски, Сузана Радновић и Мила Јолић. Одржан је састанак поводом договора око предстојећих активности и изложене су идеје које би могле да се реализују у наредном периоду;
- Од школске 2022/2023. године ученици школе имају прилику да похађају продужени боравак. Велику захвалност дугујемо родитељима наших ученика, на указаном поверењу и наставницима који су осетили потребе савремене породице. Пратећи утврђен дневни план активности у дневном боравку, организоване су бројне активности оријентисане ка развоју предузетништва код ученика. Поред заједничких активности које су већ раније поменуте, ученици су током временаведеног у дневном боравку израдили макете и узели учешће на конкурс у организацији Секретеријата за заштиту животне средине, пољопривреде и руралног развоја градске управе града Кикинде, на тему „Направи своју ветрењачу“ и освојили награде (Жељко Адамов и Стефан Петровић);

Исходи програма у трогодишњем периоду:

- У пројектне активности су укључени сви ученици школе, у складу са способностима и циљевима у оквиру ИОП-а 2 у којима је подразумевана примена одговарајућег степена подршке током реализације активности
- Поједини ученици су награђени и похвањени за учешће у конкурсима организованих од стране локалне и шире заједнице
- Школа је похваљена за групно учешће на једном ликовном конкурс у организованом од стране удружења из локалне заједнице
- Школа је богатија за значајан број наставних средстава намењених раду са ученицима у разредној, предметној, индивидуалној настави и додатној стручној подршци деци/ученицима масовних вртића/школа израђених током претходне три године, од стране Сарадника за израду дидактичких средстава и помагала
- Уочено је задовољство ученика током учествовања и по завршетку пројектне активности
- Тематским уређивањем школских ходника и учионица ученичким радовима као и озелењивањем школског дворишта и радом на вертикалној, зидној башти оплемењени су школски и дворишни простор
- Организовањем продајне изложбе увећан је буџет за куповину средстава за израду наставних средстава
- Квалитетнија организација, већи новчани улог и већи број учесника у реализованим пројектним активностима у локалној заједници са циљем обележавања важних датума, довео је до боље реакције суграђана и веће спремности на сарадњу.

- Квалитетнија организација, већи новчани улог и већи број учесника у реализованим пројектним активностима у локалној заједници са циљем обележавања важних датума, довео је до боље реакције суграђана и веће спремности на сарадњу.

Координатор програма: Мила Јолић, мастер дефектолог

5. ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ РАЗВОЈА ШКОЛЕ **У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ**

1. Индивидуални образовни планови/ИОП2 за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом
2. Програм укључивања родитеља / других законских заступника у рад школе
3. Промоција васпитних или употребних продуката пројектних активности које су усмерене на развијањепредузимљивости и оријентацију ка предузетништву

5.1 ПРВИ РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТ: **ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ** **ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ**

* Развојни циљеви:

1. Реализација свеобухватне иницијалне процене способности и потреба нових ученика школе на почетку школске године, у циљу адекватног формулисања ИОП-а и планирања васпитно-образовног рада
2. Постављање циљева, примена ИОП-а и његово вредновање, уз оптимално укључивање ученика са сметњама у развоју у васпитно-образовни систем
3. Примена прилагођених и иновативних метода и наставних средстава у сврху остваривања циљева ИОП-а, у оквиру просторно-временске организације наставног процеса усклађене са специфичним потребама ученика

1.развојни циљ: Реализација свеобухватне иницијалне процене способности и потреба нових ученика школе на почетку школске године, у циљу адекватног формулисања ИОП-а и планирања васпитно-образовног рада

Отежавајући фактори:	Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:
<ul style="list-style-type: none">• Непотпуна документација о претходном образовању детета/ученика (ИОП-а из предшколске установе или друге школе из које ученик долази)• Непостојећа или оскудна комуникација са особама ангажованим у реализовању васпитно-образовног рада са дететом/учеником пре уписивања у нашу школу	<ul style="list-style-type: none">• Укљученост детета у програм пружања додатне дефектолошке подршке током похађања предшколске установе омогућава стицање увида у његове способности и потребе пре укључивања у школу, што значајно умањује обим потребне процене на почетку школовања и олакшава ученику адаптацију на школско окружење
Фактори подршке:	Стратегија оснаживања фактора подршке:
<ul style="list-style-type: none">• Компетентност наставника дефектолога и стручних сарадника школе за процену различитих аспеката развоја (чулног,	<ul style="list-style-type: none">• Континуирано стручно усавршавање наставника дефектолога и стручних сарадника школе у области процене

когнитивног, моторичког, социјалног, говорно-језичког) и процену усвојености знања, вештина и навика	развоја и потреба ученика, уз коришћење добро утемељених, стандардизованих и савремених тестова и техника процене
<ul style="list-style-type: none">Тимски рад стручњака различитих профила у процесу процене ученика	

2.развојни циљ: Постављање циљева, примена ИОП-а и његово вредновање, уз оптимално укључивање ученика са сметњама у развоју у васпитно-образовни систем

Отежавајући фактори:	Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:
<ul style="list-style-type: none">Велика варијабилност способности, потреба и циљева ИОП-а ученика у оквиру истог одељења, што захтева висок ниво индивидуализације и диференцијације током часова разредне и предметне наставеЗначајна одступања знања, способности и вештина ученика са сметњама у развоју у односу на она предвиђена наставним програмом за основну школу, у односу на који је предвиђено да се ИОП формулише (за одређени број ученика овладавање чак и базичним академским вештинама током школовања није реалан нити приоритетни циљ)	<ul style="list-style-type: none">Укључивање свих ученика школе у часове индивидуалне наставе, у циљу квалитетнијег овладавања знањима и вештинама предвиђеним циљевима ИОП-а за дати период, кроз „један на један“ приступ одговарајућег стручњака (дефектолога различитих профила, радног терапеута, психолога, специјалног педагога)Постојање школског програма дефинисаног у складу са структуром способности, могућности и потреба популације ученика са сметњама у развоју
Фактори подршке:	Стратегија оснаживања фактора подршке:
<ul style="list-style-type: none">Постојање дефинисаних општих стандарда постигнућа на нивоу школеУсвојен интерни правилник о оцењивању ученика, усклађен са специфичностима процеса усвајања знања и прикладних приступа у провери усвојености знања ученика са сметњама у развоју, уз уважавање претходног искуства, залагања и мотивације ученика током рада	<ul style="list-style-type: none">Употреба општих стандарда постигнућа за дефинисање и примену ИОП-а за ученике различитих способности - образовни стандарди за први и други циклус обавезног образовања (за предмете: Српски језик, Математика и Физичко васпитање) и образовни стандарди за ученике са вишеструким сметњама (за области: самопомоћ и брига о себи, развој говора и језика, моторика).Сарадња свих наставника и стручних сарадника укључених у подучавање појединачног ученика током школске године, како би се постигао оптималан ниво усаглашености приступа и временска усклађеност у реализовању циљева предвиђених ИОП-ом и висок квалитет евалуације остварености циљева ИОП-а на крају првог полугодишта/школске године

3.развојни циљ: Примена прилагођених и иновативних метода и наставних средстава у сврху остваривања циљева ИОП-а, у оквиру просторно-временске организације наставног процеса усклађене са специфичним потребама ученика

Отежавајући фактори:	Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:
<ul style="list-style-type: none"> Постојање значајних разлика у потребама ученика унутар истог одељења на нивоу појединачног часа и школског дана, као и разлика у реаговању на одређени методски приступ у настави или наставно средство 	<ul style="list-style-type: none"> Смењивање различитих методских приступа у раду наставника, у складу са способностима и мотивацијом сваког ученика, коришћење већег броја разноврсних наставних средстава како би се подстакло усвајање знања код свих ученика Прилагођавање просторно-временске организације наставе за поједине ученике са веома израженим сметњама у развоју и тешкоћама праћења наставног процеса унутар одељења (индивидуална настава)
Фактори подршке:	Стратегија оснаживања фактора подршке:
<ul style="list-style-type: none"> Проширена база едукативних и рехабилитационих наставних средстава и асистивних помагала и опреме током претходног периода Адекватна опремљеност простора у којима се одвија наставни процес - учионица, логопедског кабинета, кабинета за психомоторну реедукацију, фискултурне сале и сензорне собе 	<ul style="list-style-type: none"> Континуирано професионално усавршавање наставника и стручних сарадника и унапређење компетенција за примену различитих третмана и методских приступа у раду са ученицима са сметњама у развоју и употребу асистивних помагала и опреме Континуирани рад на обогаћивању простора у којима се реализује наставни процес путем обезбеђивања едукативних и дидактичких средстава и прилагођене опреме

* Задаци:

1.циљ: Реализација свеобухватне иницијалне процене способности и потреба нових ученика школе на почетку школске године, у циљу адекватног формулисања ИОП-а и планирања васпитно-образовног рада	Задатак (задаци): Упознавање са постојећом документацијом о ученику; процена очуваних потенцијала и достигнутог нивоа способности, знања и вештина; процена степена изражености чулних, интелектуалних и моторичких сметњи, сметњи у комуникацији и социјалном развоју; тимски рад и сарадња дефектолога различитих профила и стручних сарадника у процесу процене, израда педагошког профила ученика (након тромесечног периода опсервације) који дефинише јаке стране и потребе ученика за подршком
2.циљ: Постављање циљева, примена ИОП-а и његово вредновање, уз оптимално укључивање ученика са сметњама у развоју у васпитно-образовни систем	Задатак (задаци): Дефинисање циљева ИОП-а за сваког ученика у складу са оствареношћу циљева постављених у претходном периоду и образовним потребама за наредни период;

	примена активности наведених у оквиру ИОП-а за сваки предмет/област кроз разредну, предметну и индивидуалну наставу; евалуација остварености постављених циљева ИОП-а на крају првог полугодишта полугодишта или школске године за сваког ученика
3. циљ: Примена прилагођених и иновативних метода и наставних средстава у сврху остваривања циљева ИОП-а, у оквиру просторно-временске организације наставног процеса усклађене са специфичним потребама ученика	Задатак (задачи): Примена специфичних метода за рад са ученицима са сметњама у развоју; увођење нових метода рада у складу са савременим трендовима у образовању ученика са сметњама у раду и проширивањем компетенција наставника; употреба едукативних и дидактичких средстава која у оптималној мери ангажују чулне, когнитивне и моторичке потенцијале ученика и имају високу мотивациону вредност за ученике; реализовање индивидуалних вежби у прилагођеном простору за конкретну врсту вежби

*** Каталог мера и активности:**

Мере и активности:	Носилац активности	Рок за реализацију:
Прикупљање података и формирање документације од родитеља, стручњака и самог ученика	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници, родитељи	Током првог полугодишта
Систематско посматрање ученика у различитим ситуацијама, употреба тестова и скала процене, интервјуисање	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	Током школске године
Израда педагошког профила ученика на основу процене когнитивних, говорно-језичких, сензорних, моторичких способности, социо-емоционалног статуса и понашања ученика	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	Током првог полугодишта
Постављање циљева ИОП-а за сваког ученика за период до краја полугодишта у складу са проценом знања, способности и потреба, а према општим стандардима постигнућа – образовним стандардима за први и други циклус обавезног образовања и за ученике са вишеструким сметњама	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	На почетку првог полугодишта (дефинисање циљева) и на почетку другог полугодишта (ревизија циљева)
Реализовање планираних активности током наставног	Дефектолози различитих профила, наставници,	Током школске године

процеса у функцији остваривања постављених циљева ИОП-а за предмете/области које су процењене као приоритетне за дати период за конкретног ученика	стручни сарадници, родитељи	
Ревизија циљева ИОП-а и вредновање ИОП-а ученика – процена остварености циљева по приоритетним предметима/областима и оцењивање ученика у складу са интерним правилником о оцењивању	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	На крају првог полугодишта и на крају школске године
Примена метода за рад са ученицима са сметњама у развоју утемељених у оквиру дефектолошке струке, кроз индивидуализацију и диференцијацију наставе у одељењу	Наставници разредне и предметне наставе	Током школске године
Примена различитих метода рада у оквиру индивидуалне наставе (сензорна интеграција, редукација психомоторике, музичка стимулација итд.), у циљу подстицања развоја ученика и повећања спремности за усвајање знања, са тенденцијом увођења нових методских приступа, према процени потреба ученика школе током времена	Наставници индивидуалне наставе	Током школске године
Употреба широког спектра едукативних и дидактичких средстава и асистивне технологије у настави, у циљу индивидуализације наставног процеса према чулним и когнитивним потребама ученика и очуваним потенцијалима за усвајање знања	Дефектолози различитих профила, наставници	Током школске године
Наставни процес у школи се, уз разредну и предметну наставу, реализује и кроз специфичну просторно-садржајну шему (индивидуална настава у специјално опремљеним кабинетима) и временску организацију (редукован распоред	Дефектолози различитих профила, наставници	Током школске године

часова за поједине ученике), према
потребама ученика, а у циљу
успешне примене ИОП-а

- * Евалуација (критеријуми и мерила за вредновање реализације планираних активности, односно очекивани исходи)

На нивоу приоритета у целини:

- Постизање максималне укључености свих ученика школе у васпитно-образовни процес у складу са њиховим образовним потребама кроз благовремено и темељно дефинисање, примену и вредновање ИОП-а за сваког ученика

За ученике:

- Достижање оптималног нивоа знања, способности и вештина сваког ученика, у оквиру постојећих развојних потенцијала

За учитеље/наставнике:

- Организовање наставног процеса применом метода, приступа и наставних средстава на начин да се уваже способности и могућности, задовоље васпитно-образовне потребе сваког ученика и остваре васпитно-образовни циљеви постављени ИОП-ом

За родитеље:

- Укључивање родитеља као активних сарадника у прикупљању информација о ученику током припреме ИОП-а и као сарадника за рад на постављеним циљевима ИОП-а у кућним условима

Координатор тима за реализацију I приоритета: Тијана Бањац, дипл. дефектолог логопед

ДРУГИ РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТ: **ПРОГРАМ УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА** **И ДРУГИХ ЗАКОНСКИХ ЗАСТУПНИКА У ШКОЛСКЕ АКТИВНОСТИ**

- * Развојни циљеви:

1. Подстицање и оснаживање узајамног односа две институције (породице и школе), кроз организовање заједничких активности
2. Изградња поверења и мотивисање родитеља/старатеља/хранитеља да прихвате школу као партнера
3. Оснаживање општих родитељских компетенција, а нарочито проширивање и продубљивање знања из области дефектологије, психологије и педагогије, како би квалитетније остваривали своју родитељску улогу

1. развојни циљ: Подстицање и оснаживање узајамног односа две институције (породице и школе), кроз организовање заједничких активности

Отежавајући фактори:	Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:
<ul style="list-style-type: none">• Партиципација родитеља се често сводила на учешће у органима школе, што они доживљавају као формалност• Родитељи сами не знају како да институционализују свој утицај у школи	<ul style="list-style-type: none">• Обухватање планом и програмом свих импровизованих облика рада са родитељима који су проверено добри, као и нових начина рада• Примарна организација активности ће потећи од стране школе

Фактори подршке:	Стратегија оснаживања фактора подршке:
<ul style="list-style-type: none"> • Континуирано бављење укључивањем родитеља у живот и рад школе дужи низ година (приоритет у претходна два развојна плана школе) 	<ul style="list-style-type: none"> • Анализирање и коришћење позитивних и негативних искустава у сарадњи са родитељима из протеклог периода од 8 година

2.развојни циљ: Изградња поверења и мотивисање родитеља/старатеља/хранитеља да прихвате школу као партнера

Отежавајући фактори:	Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:
<ul style="list-style-type: none"> • Комуникација и иницијатива су углавном једносмерне, од школе ка породици • Комуникација међу самим родитељима је недовољна 	<ul style="list-style-type: none"> • Придржавање <i>принципа тактичности</i> у раду са родитељима/старатељима/хранитељима • Подстицање међусобне сарадње родитеља током структурираних активности
Фактори подршке:	Стратегија оснаживања фактора подршке:
<ul style="list-style-type: none"> • Позитивна искуства родитеља из периода ране интервенције и додатне подршке деци/ученицима у редовном систему образовања пружају могућност да родитељи упознају и стекну примарно поверење у школу као институцију 	<ul style="list-style-type: none"> • Акцентоване ране интервенције и наставак пружања додатне подршке деци/ученицима који су у редовном систему образовања • Придржавање <i>принципа поштовања личности</i> родитеља • Придржавање <i>принципа одмерености</i> • „Неговање“ родитеља <i>методом реалног оптимизма</i>

3.развојни циљ: Оснаживање општих родитељских компетенција, а нарочито проширивање и продубљивање знања из области дефектологије, психологије и педагогије, како би квалитетније остваривали своју родитељску улогу

Отежавајући фактори:	Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:
<ul style="list-style-type: none"> • Деца са сметњама у развоју су нетипична и родитељима генерално мањкају знања о специфичностима сопствене деце, начинима васпитања и образовања, као и о начину остваривања својих права 	<ul style="list-style-type: none"> • Пружање квалитетних едукативних садржаја родитељима којима ће се дигренти оснаживању њихових родитељских компетенција
Фактори подршке:	Стратегија оснаживања фактора подршке:
<ul style="list-style-type: none"> • Стручан и искусан кадар школе (стручњаци различитих профила: олигофренолози, логопеди, сурдолози, тифлолог, радни терапеут, психолог) 	<ul style="list-style-type: none"> • Придржавање <i>принципа корисности</i> • Придржавање <i>принципа економичности</i> • Континуирано и циљано стручно усавршавање кадра школе

* Задаци:

1.циљ: Подстицање и оснаживање узајамног односа	1. Планирање и програмирање, реализација и унапређивање различитих облика рада и
---	--

две институције (породице и школе), кроз организовање заједничких активности	активности са родитељима, уз коришћење искустава из претходног периода 2. Укључивање родитеља у рад секција
2.циљ: Изградња поверења и мотивисање родитеља и других законских заступника да прихвате школу као партнера	3. Неговање професионалног става према родитељима уз поштовање главних принципа и метода: поштовање личности родитеља, тактичност, одмереност, корисност, економичност, реални оптимизам
3.циљ: Проширивање и продубљивање знања родитеља из области дефектологије, психологије и педагогије, како би квалитетније остваривали своју родитељску улогу	4. Пружање квалитетних едукативних садржаја у оквиру рада Клуба родитеља 5. Организовање индивидуалног и групног саветодавног рада са родитељима у оквиру индивидуалних саветодавних разговора, кућних посета или групних родитељских састанака

* Каталог мера и активности:

Мере и активности:	Носилац активности	Рок за реализацију:
Заједничке активности ученика, родитеља и наставника, приликом школских акција и обележавања значајних датума (Дан школе, Новогодишњи празници, Дан Светог Саве, Дан заљубљених, 8.март, ускршње свечаности, крај школске године)	Одељењске старешине и наставници	Актуелни временски период
Заједничко учешће ученика и родитеља у секцијама – слободним активностима (спортске, креативне,...)	Наставници који воде секције	Актуелни временски период
Континуирано обезбеђивање квалитетних едукативних садржаја у оквиру Клуба родитеља, динамиком која одговара самим родитељима (едукативне, психолошке, спортско-рекреативне, креативне радионице, презентације, обуке, предавања)	Стручни кадар школе	Актуелни временски период
Практиковање индивидуалног саветодавног рада са родитељима у школи и током кућних посета	Одељењске старешине и стручни сарадници	Актуелни временски период
Практиковање групног саветодавног рада са родитељима у оквиру групних родитељских састанака	Одељењске старешине и стручни сарадници	Актуелни временски период
Практиковање периодичних евалуативно-саветодавних радних договора инклузивног тима и тима за пружање додатне подршке деци/ученицима са родитељима, у циљу постизања оптималног развоја ученичких потенцијала	Инклузивни тим и Тим за пружање додатне подршке деци/ученицима који су у редовном	Актуелни временски период

	систему образовања	
Употпуњавање социјалних карата подацима о здравственом, социјалном и материјалном статусу ученика и породица, као и евидентирање релевантних потреба ових породица	Стручни сарадници, одељењске старешине	Актуелни временски период
Помоћ породицама у решавању проблема и остваривању права која им припадају	Стручни сарадници, одељењске старешине	Актуелни временски период

*** Евалуација (критеријуми и мерила за вредновање реализације планираних активности, односно очекивани исходи)**

<p>На нивоу приоритета у целини:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Боља општа постигнућа у раду установе • Задовољни ученици, родитељи и радници школе • Квалитетнија интеграција ученика и њихових родитеља у друштвену заједницу • Позитивнија видљивост установе у друштвеној средини
<p>За ученике:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ефикаснија, квалитетнија и свеобухватнија помоћ у савладавању предвиђених садржаја • Оснажена интересовања мотивација ученика • Задовољство личним и колективним успехом
<p>За наставнике/дефектологе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јаснија слика о детету (могућности, препреке, потребе) • Бољи општи резултати • Помоћ у планирању и реализовању активности • Задовољни ученици • Задовољство у раду
<p>За родитеље:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Боља комуникација са школом и дететом • Боља информисаност и јаснија слика о постигнућима детета • Повећана мотивација за сарадњу са школом • Објективна слика о развоју детета • Повећано задовољство родитеља • Већа безбедност детета

Координатор тима за реализацију II приоритета: Јасмина Штрбац, дипл.психолог

ТРЕЋИ РАЗВОЈНИ ПРИОРИТЕТ:
***ПРОМОЦИЈА ВАСПИТНИХ ИЛИ УПОТРЕБНИХ ПРОДУКАТА
ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ СУ УСМЕРЕНЕ НА РАЗВИЈАЊЕ
ПРЕДУЗИМЉИВОСТИ И ОРИЈЕНТАЦИЈУ КА ПРЕДУЗЕТНИШТВУ***

*** Развојни циљ:**

Подстицање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом за активно учествовање у пројектним активностима у ужој и широкој друштвеној заједници, путем социјалне

размене и представљања продуката пројектних активности, уз развијање осећаја задовољства животом у заједници, самопоуздања и мотива за даље ангажовање и развијање предузетничких способности у сврхе подизања квалитета живота.

<p>Отежавајући фактори:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Неуједначен ниво развијених способности ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, степена ангажовања и потреба за пружањем подршке током реализације одређене пројектне активности • Иницијално нижи ниво способности ученика са сметњама у развоју које представљају базу за развијање предузетничке компетентности и последично потреба за ангажовањем великог броја актера који пружају потребну подршку • Непостојање информација о појединим пројектним активностима које ће бити организоване од стране локалне средине • Несклад између захтева појединих пројектних конкурса и капацитета ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом • Ниска продуктивност и мали број продуката пројектних активности услед слабијих капацитета ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом 	<p>Стратегија умањења утицаја отежавајућих фактора:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усклађивање пројектних активности са ИОП-ом 2, са програмом индивидуалне наставе и програмом секција у циљу расподеле активности према интересовањима, афинитетима, способностима и стилевима учења ученика • Увођење иновативних методских поступака, прилагођавање облика рада специфичностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и ангажовање различитих перцептивних способности употребом обиља наставних средстава и асиситивне технологије, са циљем олакшане реализације пројектних активности • Активније укључивање ученика са вишеструким сметњама у развоју у пројектне активности чешћим ангажовањем личног пратиоца, уз инструкције и праћење током рада, од стране дефектолога/наставника • Израда годишњег Плана пројектних активности који подразумева евентуалну измену и реализацију додатних, актуелних активности у локалној средини • Ангажовање Тима у организацији пројектних активности у сарадњи са установама из заједнице са циљем креирања адекватних, пројектних активности прилагођених способностима ученика са сметњама у развоју али и деце, ученика и особа типичне популације
<p>Фактори подршке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тим за пружање додатне подршке као носиоц израде ИОП-а 2 познаје интересовања и потребе ученика, као и понашање у различитим ситуацијама, стога могу да донесу реалну процену извођења конкретних активности и ангажовања ученика у складу са способностима у различитим етапама рада на пројектним активностима • Усмеравање наставног процеса ка 	<p>Стратегија оснаживања фактора подршке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ангажовање Тима на пољу информисања о темама актуелних пројеката, конкурса, културно-уметничких, еколошких и других активности у локалној средини и остваривање сарадње са предшколском установом и основним школама у локалној средини и окружењу • Мотивисање родитеља ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом за континуирано ангажовање у пројектним активностима, као партнера Тиму за пружање додатне подршке у процесу реализације наведеног

<p>развоју појединачних способности потребних за ангажовање ученика у свим етапама пројектних активности, током часова индивидуалне наставе, на часовима разредне наставе, предметне наставе, часовима секција</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дугогодишња сарадња са установама из заједнице обезбеђује значајне контакте и даје шансу за њено унапређење са циљем већег ангажовања и видљивости ученика наше школе у друштву 	<ul style="list-style-type: none"> • Мотивисање заједнице да прилагоди активности и обезбеди учешће ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у различитим етапама пројектних активности у складу са способностима
--	---

* Задаци:

<p>Циљ: Подстицање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом за активно учествовање у пројектним активностима у широј друштвеној заједници, путем социјалне размене и представљања продуката пројектних активности, уз развијање осећаја задовољства животом у заједници, самопоуздања и мотива за даље ангажовање и развијање предузетничких способности у сврхе подизања квалитета живота.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Израда Плана пројектних активности усмерених на подстицање зоне наредног развоја социјалних вештина, инструменталних и концептуалних вештина ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, узимајући у обзир интересовања, свеукупно функционисање ученика и ИОП 2 • Реализација активности предвиђених Планом, као и оних јавних, културно-уметничких, еколошких и пројектно-конкурских активности, која обухвата промоцију васпитних или употребних продуката пројектних активности и пружа прилике за партиципацију ученика у друштву • Подела ангажовања чланова тима и ученика актера, према афинитетима и способностима ученика у оквиру пројектне активности која се планира за период који следи
--	---

* Каталог мера и активности:

Мере и активности:	Носилац активности	Рок за реализацију:
Излиставање и одабир идеја које ће чинити План пројектних активности, након израде ИОП-а 2 за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	
Прерасподела пројектних активности према, разредима или појединим ученицима у складу са ИОП-ом 2, а односе се на:	Дефектолози различитих профила, наставници,	

<p>- Обележавање важних датума</p> <ul style="list-style-type: none">• Дан школе- 6. октобар• Међународни дан особа са инвалидитетом- 3. децембар;• Међународни дан борбе против вршњачког насиља- 24. фебруар• Међународни дан ретких болести- 28. фебруар• Дан жена- 8. март• Светски дан особа са Дауновим синдромом- 21. март• Међународни дан пружања подршке особама са епилепсијом- 26. март• Светски дан особа са аутизмом- 2. април• Међународни дан заштите деце- 1. јун• Прославе рођендана ученика током школске године и других важних датума <p>-Обележавање празника током школске године</p> <ul style="list-style-type: none">• Божић• Нова година• Свети Сава- школска слава• Ускрс <p>-Конкурсе, пројекте, спортске и културно-уметничке догађаје и изложбе које организује локална и шира заједница</p> <ul style="list-style-type: none">• Мамутофест• Совембар• Пројекат „За чистије и зеленије школе у Војводини“• Пројекат „Енергија је свуда око нас“• „Новогодишњи базар“• „Ускршњи базар“ <p>- Организовање и учествовање у хуманитарним акцијама</p> <ul style="list-style-type: none">• Прикупљање одеће и обуће и подела, пре свега економски угроженим ученицима, али и свим ученицима који воле да буду део групе и добију поклон• Волонтерске акције у оквиру наставног предмета Грађанско васпитање• Укључивање у акције које су актуелне у локалној заједници током трајања школске године <p>-Оплемењивање школског и дворишног простора</p> <ul style="list-style-type: none">• Тематско уређивање школских ходника и учионица ученичким радовима• Наставак рада на озелењавању школског дворишта израдом вертикалне, зидне баште (прибављање	стручни сарадници	
--	-------------------	--

<p>садница зачинских, јестивих и украсних биљака; акција садње поменутих биљака и континуирано неговање истих;)</p> <p>-Израду наставних средстава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Исцртавање сталних и привремених стаза за игру и учење у школском дворишту • Израда наставних средстава од рециклираног или новог материјала, прилагођених способностима ученика а намењених конкретним областима образовно- васпитног рада • Израда наставних „уџбеника“ • Израда сензорне табле 		
<p>Одабир метода и облика рада, као и дидактичких средстава и асистивне технологије у настави, који одговарају наредној фази развоја и капацитетима базичних способности ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом које умањују утицај постојећих тешкоћа на реализацију постојећих активности</p>	<p>Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници</p>	<p>Током школске године</p>
<p>Реализација планираног у циљу развоја способности, као и вештина презентовања продуката пројектних активности ученика са сметњама у развоју са акцентом на преузимање активне улоге у друштву</p>	<p>Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници, ученици, родитељи и други законски заступници, лични пратиоци</p>	<p>Током школске године</p>
<p>Праћење интересовања, понашања, степена ангажовања ученика и нивоа потребне подршке током активности, као и целокупног напредовања ученика сметњама у развоју и инвалидитетом, и процена потребе за изменом циљева увидом у евалуацију ИОП-а 2 као и евентуалних измена пројектних активности</p>	<p>Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници</p>	<p>Током школске године</p>
<p>Обезбеђивање оптималног нивоа подршке ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом од стране Тима, личних пратиоца и родитеља током ангажовања у пројектним активностима, тако и у процесу представљања васпитних или употребних продуката пројектних активности у школској средини и ван ње</p>	<p>Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници, ученици, родитељи и други законски заступници,</p>	<p>Током школске године</p>

	лични пратиоци	
Пружање подршке ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом од стране Тима у процесу анализе готовог производа пројектних активности и постигнутих резултата, у процесу сагледавања личне вредности и значаја сопствене продуктивности и изражавања задовољства постигнутим	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	Током школске године
Ангажовање Тима за успостављање и одржавање сарадње, као и промовисање васпитних или употребних продуката пројектних активности на прикладним догађајима, у просторијама и дворишном простору школе као и путем сајта и фејсбук странице школе	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	Током школске године
Остваривање сарадње са стручњацима истих и сличних образовних профила и размена искустава у оквиру организованих посета, конференција, трибина и других облика стручног окупљања	Дефектолози различитих профила, наставници, стручни сарадници	Током школске године

* Евалуација (критеријуми и мерила за вредновање реализације планираних активности, односно очекивани исходи)

На нивоу приоритета у целини: <ul style="list-style-type: none"> Представљање васпитних или употребних продуката пројектних активности и ангажовање ученика и Тима у ужој и широј друштвеној заједници у различитим етапама пројектних активности, складно способностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом
За ученике: <ul style="list-style-type: none"> Стварање субјективног осећаја активног и корисног члана заједнице
За наставнике/дефектологе: <ul style="list-style-type: none"> Проширен опсег образовно- васпитних активности које за циљ имају развој животних вештина ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом
За родитеље: <ul style="list-style-type: none"> Квалитативан и објективан увид у способности и потенцијале сопствене деце

Координатор тима за реализацију III приоритета: Мила Јолић, мастер дефектолог
 Тим: Радновић Сузана, Константинов Љиљана, Новаков Загорка, Тошевски Владимир, Благојевић Александра

6. МЕРЕ И ПЛАНОВИ **ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА**

1. Мере превенције насиља и повећања сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима
2. Мере превенције осипања ученика
3. Мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика

4. Мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за децу и ученике којима је потребна додатна образовна подршка и план сарадње и умрежавања са другим школама и установама – ресурсни центар
5. Друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања који превазилазе садржај појединих наставних предмета – групне корективно-превентивне вежбе и игре у базену
6. Мере унапређивања образовно васпитног рада на основу анализе резултата ученика на Завршном испиту
7. План припреме за Завршни испит
8. План укључивања школе у националне и међународне развојне пројекте
9. План стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора
10. План напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника

6.1 МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ НАСИЉА И ПОВЕЋАЊА САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА, НАСТАВНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА

*** Циљеви:**

1. Подизање нивоа свести и осетљивости код свих актера школског живота (ученика, родитеља и других законских заступника и запослених у школи) за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања
2. Подстицање развоја емпатије, унапређивање знања, вештина и ставова ученика потребних за конструктивну комуникацију
3. Обезбеђивање заштите ученика, деце, родитеља и других законских заступника и запослених од насиља, злостављања и занемаривања

*** Задаци:**

1. Упознавање свих актера школе са правилима понашања у установи, процедурама и последицама у случају насиља, као и са најважнијим законским одредницама које се односе на све врсте насиља
2. Оптимално организовање живота и рада у школи у циљу превенције насиља
3. Разумевање различитих облика комуникације и понашања ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и упознавање запослених са стратегијама пружања адекватне подршке истим
4. Усвајање позитивних облика понашања, развијање емпатије и овладавање вештинама конструктивне комуникације (адекватна вербализација својих осећања, потреба и ставова, препознавање и уважавање туђих осећања, потреба и ставова, прихватање различитости, асертивно понашање)
5. Промовисање позитивних примера толеранције, уважавања, прихватања различитости и неговања моралних друштвених вредности

*** Каталог мера и активности:**

	Активност:	Носилац активности	Рок за реализацију:
1.	Оптимално организовање дежурстава наставника у школи, ради превенције насиља	Директор школе	Август 2023/2025.год
2.	Организовање вршњачких тимова за помоћ у ситуацијама насиља међу ученицима	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и	Септембар 2023/2025.год

		других облика ризичног понашања	
3.	Истицање Правила понашања на кључним местима у установи, као и у свим учионицама и кабинетима	Наставни кадар школе	Септембар 2023/2025.год
4.	Давање личног примера ученицима, решавањем међусобних сукоба ненасилном комуникацијом	Сви запослени у школи	Септембар/јун 2023-2026.год
5.	Индивидуалним и групним саветодавним и радионичарским радом, корекција лоших образаца понашања код ученика и њихових родитеља	Стручни сарадници, одељењске старешине, наставници	Септембар/јун 2023-2026.год
6.	Реализовање обука и семинара за наставни кадар на тему ненасилне комуникације	Наставни кадар школе	Септембар/јун 2023-2026.год
7.	Интегрисање различитих едукативних материјала са асертивном конотацијом у градиво свих наставних предмета, нарочито Српског језика, Грађанског васпитања, Ликовне и Музичке културе, Енглеског језика,...	Предметни наставници	Септембар/јун 2023-2026.год
8.	Подстицање развоја способности за асертивну комуникацију богаћењем речника, вербализацијом својих осећања, потреба и ставова, ослушкивањем, препознавањем и уважавањем туђих осећања, потреба и ставова, прихватањем различитости,...	Наставник Српског језика, Грађанског васпитања, инд. логоп. вежби, одељењске старешине, стручни сарадници	Септембар/јун 2023-2026.год
9.	Организовање микроколлектива одељењске заједнице и неговање атмосфере сарадње, помагања, толеранције, уважавања и конструктивне комуникације међу ученицима	Одељењске старешине	Септембар/јун 2023-2026.год
10.	Поступање по Правилнику о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика у ОШ“6. октобар“	Запослени у установи	Септембар/јун 2023-2026.год
11.	У случајевима ризичних облика понашања ученика, за које се процењује да би било од користи, укључивање стручних радника Центра за социјални рад као медијатора	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и других облика	Септембар/јун 2023-2026.год

		ризичног понашања	
12.	Упућивање свих актера школског живота на правилно коришћење платформе „Чувам те“	Директор, тим за ЗНЗЗ, наставници	Септембар/јун 2023-2026.год
13.	Евалуација мера, извештавање и кориговање активности за наредне периоде	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и других облика ризичног понашања	На крају класификационих периода

* Крајњи исход:

На нивоу програма у целини: <ul style="list-style-type: none">• Хармоничнија атмосфера у школи
За ученике: <ul style="list-style-type: none">• Позитивнији субјективни осећај сигурности ученика у школи• Мањи број регистрованих инцидената насиља• Мањи број изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера
За наставнике/дефектологе: <ul style="list-style-type: none">• Позитивна процена опште атмосфере у школи• Позитивна процена међусобне сарадње запослених• Позитивна процена развоја асертивних способности ученика• Позитивна процена поверења, искрености и отворености ученика• Позитивна процена степена толеранције код ученика• Позитивна процена сарадње са родитељима и других законских заступника ученика
За родитеље: <ul style="list-style-type: none">• Позитивна процена социјализованости деце од стране родитеља и других законских заступника• Позитивна процена сарадње са школом од стране родитеља и других законских заступника

Јасмина Штрбац, дипл.психолог

6.2 МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА УЧЕНИКА

* Циљ:

Ублажавање процеса осипања ученика кроз рану идентификацију ученика који су под одређеним ризиком осипања, односно напуштања образовног система и пружање стручне подршке у складу са индивидуалним потребама ученика

* Задачи:

1. Креирање и спровођење мера **превенције** које подразумевају реализацију активности усмерених на спречавање појаве ризика напуштања образовног система
2. Креирање и спровођење мера **интервенције** које подразумевају реализацију различитих активности намењених ученицима који су под високим ризиком напуштања образовног система

3. Креирање и спровођење мера **компензације** које подразумевају позитивно и мотивишуће утицање на ученике који су прерано изашли из образовног система, у циљу поновне и успешне интеграције по повратку у образовни систем

* Каталог мера и активности:

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију
Иницирање и реализација састанака са наставничким колективом, у циљу разумевања важности спречавања осипања ученика и значаја Плана превенције раног напуштања школе у том процесу	Координатор/ стручни сарадник - дефектолог, директор школе, психолог школе, наставници/ дефектолози	Август, 2023. - 2026. године
Идентификација ученика под ризиком уз помоћ Инструмента за идентификацију ученика под ризиком од осипања	Стручни сарадници, одељењске старешине	Почетак сваког тромесечја, 2023. - 2026. године
Процена индивидуалних потреба ученика и откривање различитих фактора који утичу на осипање (незадовољавајући социоекономски статус породица, низак образовни ниво чланова породице, изостајање са часова, неприхваћеност од стране вршњака, различити проблеми у понашању, превоз до школе)	Стручни сарадници, одељењске старешине	Септембар, 2023. - 2026. године
Израда Плана превенције раног напуштања школе (образац 8) у оквиру Индивидуалног образовног плана (ИОП2) ученика који се налазе у ризику напуштања образовног система	Стручни сарадник - дефектолог, одељењске старешине	Септембар, 2023. - 2026. године
Укључивање чланова породице ученика у реализацију Плана превенције раног напуштања школе, кроз активности којима се успоставља и негује партнерска сарадња са родитељима (индивидуални саветодавни рад, кућне посете, упућивање на друге релевантне установе и институције система)	Стручни сарадници, одељењске старешине	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године
Спровођење/реализација и ревидирање израђених Плана превенције раног напуштања школе	Стручни сарадници, одељењске старешине	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године
Предузимање законских мера у оквиру ингеренција и надлежности школе у сарадњи са различитим установама и институцијама (Секретеријат друштвених делатности, надлежни Суд, Центар за социјални рад и друге институције) и информисање и упућивање ученика на могућност повратка у систем образовања кроз програм ”Друга	Стручни сарадници, директор школе, одељењске старешине	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године

шанса“		
Процена резултата и ефеката реализованих активности предвиђених Плановима превенције раног напуштања школе	Стручни сарадник - дефектолог	Јун, 2023. - 2026. године
Ревизија Плана превенције раног напуштања школе у складу са ефектима реализованих активности	Стручни сарадник - дефектолог	Јун, 2023. - 2026. године

* Крајњи исход:

На нивоу програма у целини: <ul style="list-style-type: none">Умањење стопе осипања ученика које ће позитивно допринети јачању образовног система, кроз креиране адекватне механизме, професионалне снаге и капацитете школе, као и потенцијалима за лични и професионални развој и социјалну интегрисаност сваког појединца
За ученике: <ul style="list-style-type: none">Смањење неоправданог изостајања ученика из школе (апсентизам)Раст ученичких школских постигнућа (смањење негативних оцена)Смањење броја ученика који понављају разред или се упућују на полагање разредног испита
За наставнике/дефектологе и стручне сараднике: <ul style="list-style-type: none">Достизање оптималног нивоа знања ученика, очување постојећих способности и усвајање концептуалних, адаптивних практичних животних вештина кроз континуирани образовно-васпитни и саветодавни рад са наставницима/дефектолозима и стручним сарадницима школе
За родитеље: <ul style="list-style-type: none">Развијање и подизање свести родитеља ученика из осетљивих социјалних група о важности образовања и значају квалитетне даље интеграције у ширу друштвену заједницу

Милана Малешевић, стручни сарадник - дефектолог

6.3 МЕРЕ ЗА УВОЂЕЊЕ ИНОВАТИВНИХ МЕТОДА НАСТАВЕ, УЧЕЊА И ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА

* Циљеви:

1. Прилагођавање образовно-васпитног процеса индивидуалним способностима и интересовањима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, кроз пружање додатне стручне подршке и употребу информационо-комуникационе технологије (ИКТ) и иновативних метода наставе и учења у поменутом процесу

2. Иновирање и прилагођавање постојећег објективног, транспарентног и правичног система оцењивања ученика, у складу са индивидуалним способностима ученика и уз поштовање интерног Правилника о оцењивању ученика Школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом ”6. октобар“

* Задаци:

1. Пружање додатне стручне подршке у процесу очувања постојећих и развоја нових способности ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, увођењем релевантних иновативних наставних метода у процес учења

2. Праћење иновација у области ИКТ-а и примена истих у образовно-васпитном процесу, у складу са интересовањима и способностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом

3. Иновирање интерног Правилника о оцењивању ученика Школе у складу са личним индивидуалним способностима ученика, са посебним нагласком на процес оцењивања ученика са вишеструким сметњама у развоју

* Каталог мера и активности:

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију
Примена иновативних метода наставе и учења (<i>визуелни дневни распореди активности ученика, флеш картице, аудио-визуелни записи и материјали, елементи заступљени у Сензорној соби, наставна средства и помагала намењена подстицању правилног моторичког развоја ученика, асистивна технологија, дигитални уџбеници</i>) у образовно-васпитном раду са ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом	Наставници/ дефектолози разредне, предметне и индивидуалне наставе	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године
Примена Кабинета за мултимедијалну наставу (<i>Паметна табла, образовно-интерактивни софтвери и игре прилагођени индивидуалним интересовањима и способностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом</i>) у наставном процесу, као и у процесу пружања индивидуалне додатне стручне подршке деци и ученицима из масовних предшколских установа и основних школа	Наставници/ дефектолози разредне, предметне и индивидуалне наставе	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године
Едукација родитеља и других законских заступника ученика за примену релевантних образовно-интерактивних софтвера и дигиталних уџбеника у раду са децом, у породичној средини	Наставници/ дефектолози разредне, предметне и индивидуалне наставе	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године
Иновирање Наставних планова кроз прилагођавање и измене наставних садржаја, у складу са индивидуалним способностима и претходним постигнућима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом (израда и реализација Индивидуалних образовних планова ученика - ИОП2)	Наставници/ дефектолози разредне, предметне и индивидуалне наставе, стручни сарадници, директор школе	Актуелна школска година, 2023. - 2026. године
Иновирање и прилагођавање процеса оцењивања (<i>у складу са постојећим интерним Правилником о оцењивању ученика Школе и на основу следећих</i>	Наставници/ дефектолози разредне,	Актуелна школска година,

критеријума: оствареност исхода, самосталност ученика у раду, ангажовање ученика) индивидуалним способностима и специфичностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом	предметне и индивидуалне наставе, стручни сарадници школе	2023. - 2026. године
---	---	----------------------

*** Крајњи исход:**

На нивоу програма у целини: <ul style="list-style-type: none">Квалитативно унапређен и иновирани образовно-васпитни процес и оптимално функционалан рад у школи, прилагођен индивидуалним способностима и специфичностима ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом
За ученике: <ul style="list-style-type: none">Достизање оптималног личног развоја усвајањем функционалних знања, практичних животних вештина и развијањем интелектуалних, чулних и моторичких способности, у складу са индивидуалношћу сваког ученика
За наставнике/дефектологе и стручне сараднике: <ul style="list-style-type: none">Развијен интерни образовни систем који обухвата функционалан и иновативан образовно-васпитни рад са ученицима и оптималан, правичан и објективан систем оцењивања ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом
За родитеље: <ul style="list-style-type: none">Развијена свест о значају укључивања у образовно-васпитни рад школе, кроз учествовање у изради Индивидуалних образовних планова ученика и похађање интерних едукација, намењених родитељима и другим законским заступницима ученика, које за циљ имају функционално повезивање школских и слободних активности ученика

Милана Малешевић, стручни сарадник - дефектолог

6.4 МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ДЕЦУ И УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА И ПЛАН САРАДЊЕ И УМРЕЖАВАЊА СА ДРУГИМ ШКОЛАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА/ПРОГРАМ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ

*** Циљеви:**

1. Пружање правовремене, ефикасне и дискретне стручне подршке у задовољењу потреба деце, ученика и одраслих особа са сметњама у развоју и инвалидитетом, ради њиховог што квалитетнијег укључивања у друштвену заједницу
2. Укључивање детета, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом у установу система која на најбољи могући начин, и у најбољем интересу детета, ученика и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом подржава и унапређује развој и учење
3. Постизање оптималног нивоа знања кроз укључивање детета, ученика и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом у редован васпитно-образовни и образовно-васпитни рад и њихово напредовање и осамостаљивање у вршњачком колективу

*** Задаци:**

1. Процена јаких страна детета, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и одређивање приоритетних области подршке, где је приоритет рана стимулација деце од рођења/нулта година до поласка у школу, као и ученицима у I циклусу образовања (I-IV разреда)
2. Учесће у изради, праћењу и вредновању Индивидуалног васпитно-образовног и ИОП-а, прилагођавање наставних садржаја и дидактичких средстава и наставних помагала, осмишљавање стратегија и стилова учења, осмишљавање и израда материјала за рад у складу са индивидуалним потребама, подршка у развоју свакодневних вештина, при коришћењу опреме и асистивне технологије и подршка у реализацији транзиције (хоризонталан и вертикална транзиција)
3. Подстицање сензорно-перцептивних (аудитивних, визуелних, тактилно-кинестетичких, густативних, олфактивних и вестибуларних), базичних и виших моторичких функција, когнитивних способности, вербалне и невербалне комуникације, социјалних, концептуалних и практичних адаптивних вештина.

* Каталог мера и активности:

Мере и активности:	Носилац активности	Рок за реализацију:
Дефектолошка и психолошка процена детета, ученика и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом од стране тима стручњака, а на основу процене и мишљења ИРК-е, како би се утврдиле потребе за подршком у различитим областима. Анализира се низ података из различитих извора: мотивација, начин решавања проблема, међусобни однос детета и околине, адаптација, моторни, когнитивни и говорно-језички развој	Тим дефектолога школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом	Наставна година септембар- јун 2023- 2026. године
Дефинисање приоритетних области подршке/укључивање детета, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом у програм додатне подршке, која подразумева одређивање врсте подршке, учесталости подршке, као и места реализације подршке уз сагласност родитеља/старатеља	Тим дефектолога школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом	Наставна година септембар- јун 2023- 2026. године
Помоћ у изради, праћењу и вредновању ИОП-а у сарадњи са инклузивним тимовима вртића/школа	Тим дефектолога школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом Инклузивни тимови вртића/типичних школа	Током школске године/ревизија након завршетка првог полугодишта и на крају школске године
Додатна подршка деци, ученицима и	Тим за пружање	Током школске

<p>одраслим особама са сметњама у развоју и инвалидитетом, која се пружа појединачно/индивидуално, групно или у одељењу током наставе или као додатна активност после часова. Различите врсте додатне подршке обухватају:</p> <p>реедукацију психомоторике, логопедски третман, корективно-превентивне вежбе и игре, сензорни режим/тренинг, музичку стимулацију, аудиторни тренинг, визуелни тренинг, оријентација и кретање, социјалне вештине, животне/практичне вештине и др</p>	<p>додатне подршке школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом</p>	<p>године септембар- јун 2023- 2026. године</p>
<p>Пружање додатне подршке васпитачима, учитељима, наставницима и стручним сарадницима кроз саветодавни рад и едукацију која подразумева примену хоризонталног учења, кроз организоване посете школи пружаоцу услуга додатне подршке, присуство на угледним часовима, присуство на часовима дефектолога различитих профила и сл</p>	<p>Тим дефектолога школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом Инклузивни тимови вртића/типичних школа</p>	<p>Током школске године септембар- јун 2023- 2026. године</p>
<p>Континуирана размена информација о напредовању и развоју детеа, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом; едукација родитеља за рад са децом/ученицима на стимулацији развојног процеса; подршка и саветовање родитеља у свим ситуацијама које се односе на одрастање детета/ученика, међусобно повезивање родитеља који имају слична искуства, њихово ангажовање у родитељским удружењима и хуманитарним организацијама и др</p>	<p>Инклузивни тимови вртића/типичних школа, Родитељи деце, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом Тим дефектолога школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом</p>	<p>Током школске године септембар- јун 2023- 2026. године</p>
<p>Подршка установи-вртићу или школи се пружа кроз увид у функционалност простора установе/план прилагођавања простора деци/ученицима са сметњама у развоју и одраслим особама са сметњама у развоју и инвалидитетом, а у складу са Правилником којим се уређују технички стандарди приступачности</p>	<p>Тим дефектолога школе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом</p>	<p>Током школске године септембар- јун 2023- 2026. године</p>

* Евалуација (критеријуми и мерила за вредновање реализације планираних активности, односно очекивани исходи)

На нивоу приоритета у целини:

- Максимално искоришћавање потенцијала, способности и могућности деце, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и тешкоћама у учењу,

кроз реализацију адекватне стручне подршке од стране тима дефектолога различитих профила
За ученике: <ul style="list-style-type: none">• Достижање оптималног нивоа знања на основу специфичности и способности деце, ученика или одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и тешкоћама у учењу
За наставнике/дефектологе: <ul style="list-style-type: none">• Усвајање и примена различитих метода и техника у раду које су усклађене са потребама и могућностима детета, ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, упознавање са опремом, асистивном технологијом и др
За родитеље: <ul style="list-style-type: none">• Активно укључивање родитеља/старатеља у процес инклузивног образовања кроз реализацију активности које су му додељене ИВП или ИОП-ом

Срђан Стојановић, дипл.дефектолог сурдолог, директор школе

6.5 ДРУГЕ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ НА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈИ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈ ПОЈЕДИНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА/ГРУПНЕ КОРЕКТИВНО-ПРЕНТИВНЕ ВЕЖБЕ И ИГРЕ У БАЗЕНУ

* Циљ:

Савладавање базичних моторичких способности и вештина у води

* Задаци:

1. Адаптација на водену средину (базен)
2. Превазилажење страха од воде
3. Релаксација у воденој средини
4. Стицање способности кретања тела у води
5. Стицање моторичких навика карактеристичних за пливање
6. Овладавање новим моторичким способностима и ублажавање деформитета код деце/ученика
7. Подстицање раста и развоја и правилног држања тела
8. Развијање координације, издржљивости, равнотеже и снаге

* Каталог мера и активности:

Активност	Носилац активности	Период реализације
1. Вежбе једноставних кретања у води	Мастер дефектолог – спортски оперативни тренер пливања и наставник индивидуалне наставе за корективно – превентивне	Од 2023. до 2026. године
2. Вежбе привикавања на воду		
3. Вежбе правилног дисања и гледања у води		
4. Вежбе за одржавање хоризонталног положаја у води		
5. Вежбе „клизања“ по води уз помоћ реквизита и без реквизита (пливачка даска)		
6. Вежбе роњења		
7. Скокови у воду		
8. Вежбе координације покрета доњих екстремитета		
9. Вежбе координације покрета горњих екстремитета		

10. Вежбе координације покрета доњих екстремитета и дисања у води	вежбе и игре	
11. Вежбе пливања уз помоћ наставника		
12. Игре у води		

* Крајњи исход:

На нивоу програма у целини:

- Ученици ће прихватити новонасталу рутину и ситуацију (одлазак на базен, пресвлачење, облачење купаћег костима, улазак у воду, туширање и сушење после часа);
- Ученици ће се адаптирати на воду и савладаће страх од воде;
- Имаће боље држање тела при различитим положајима и активностима у води;
- Активности у води повољно утичу на целокупни психофизички развој деце/ученика.

За ученике:

- Боље одржавање равнотеже у мировању и покрету како у води тако и на сувом;
- Успешно координише покрете главе (дисања), трупа и ногу;
- Ученици ће се забавити на базенима уз игру, у води која делује опуштајуће и благотворно на њихов целокупан организам (како физички, тако и на психички, когнитивни, емоционални и социјални развој).

За наставнике/дефектологе:

- Важно је да се деца/ученици осете подједнако важним и да имају исте могућности као и деца масовне популације. Важно је да се друже и да се играју, да се ослободе страха од воде и да прихвате воду, као и да савладају у складу са својим могућностима и способностима основе пливања.

За родитеље:

- Веома добро реагују на предвиђени програм и укључивање њихове деце у групне корективно – превентивне вежбе и игре у води. Присутне су позитивне емоционалне реакције од стране родитеља на понуђене садржаје овог посебног програма. Овај програм њима самима у многоме помаже и олакшава одвођење деце на базен јер су деца савладала и научила правила понашања у свлачионици, на тушевима и у води (савладала су основе почетног пливања).

Моника Сењи, мастер дефектолог

6.6 МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА НА ЗАВРШНОМ ИСПИТУ

* Циљеви:

1. Унапређивање образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика постигнутих на Завршном испиту
2. Унапређивање постигнућа ученика и способности примене наученог, као и усвајања практичних знања у складу са специфичностима и индивидуалним способностима ученика
3. Процена ефеката основног образовања и васпитања на основу залагања ученика на ЗИ
4. Унапређивање облика сарадње школе и родитеља деце, са нагласком на већу партиципацију родитеља

* Задаци:

1. Прилагођавање услова и садржаја завршног испита ученика са сметњама у развоју, вршити према индивидуалном образовном плану, ИОП 2 (измењени програм); организовање индивидуалне и групне подршке ученицима са циљем постизања успеха.
2. Обезбеђивање услова за остваривање образовних активности које доприносе напретку ученика у одређеном предмету
3. Примена интерног правилника о оцењивању ученика.
4. Организација саветодавног рада са родитељима ученика у циљу реализације припремне наставе која има обавезујући карактер и значај.

* Каталог мера и активности:

	Активност:	Носилац активности	Рок за реализацију:
1.	Развијање способности пажње и концентрације ученика како би били што ефикаснији приликом разумевања прочитаних садржаја/задатака представљених у кратким штампаним материјалима; Употреба образовних садржаја у дигиталној форми за ученике са вишеструким сметњама, којима је вид невербалне комуникације основни модел остваривања исте.	Наставници/ дефектолози предметне наставе српског језика, математике, изабраног предмета из групе предмета (историја, географија, физика, хемија и биологија), наставници/ дефектолози индивидуалне наставе логопед и редукатор психомоторике	Наставна година септембар- јун 2023-2026. године
2.	Унапређивање квалитета наставе увођењем часова систематизације из градива V, VI, VII и VIII разреда у оперативне планове VIII разреда	Наставници/ дефектолози предметне наставе српског језика, математике и изабраног предмета из групе предмета (историја, географија, физика, хемија и биологија)	септембар 2023-2026. године
3.	Прилагођавање наставних садржаја из предмета српски језик и књижевност, математика, историја, географија, физика, хемија и биологија у односу на садржај оперативних планова за наведене предмете од V- VIII разреда).	Наставници/ дефектолози предметне наставе (српски језик и књижевност, математика, изабрани предмет од понуђених/ историја, географија, физика, хемија и биологија)	септембар-јун 2023-2026. године
4.	Плански осмишљени облици заједничког рада школе и родитеља ученика.	Одељењске старешине, стручна служба	септембар-јун 2023-2026. године

* Крајњи исход:

На нивоу програма у целини:

- Програм мера подразумева усмеравање активности на индивидуалне способности и потребе ученика, што ће створити предуслов за боље резултате на завршном испиту.

<p>За ученике:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ученицима се омогућава оптималан развој и стицање компетенција за наставак школовања и укључивања у ширу друштвену заједницу.
<p>За учитеље/наставнике:</p> <ul style="list-style-type: none"> Квалитетне анализе завршног испита на нивоу стручних већа, тимова, доприносе квалитетној промени у начину осмишљавања, планирања и реализације наставне праксе, унапређивања подршке ученицима и обезбеђивања услова за квалитетно инклузивно образовање и успешно завршен I и II циклус основног образовања/обавезно основно школско образовање ученика са сметњама у развоју.
<p>За родитеље:</p> <ul style="list-style-type: none"> Породице ученика осетиће значајну подршку школе током активног укључивања породице и размене информација о образовним могућностима њихове деце и заједничким плановима о њиховом даљем школовању. Сарадња са школом тј. партнерство омогућиће им уску сарадњу са заједницом, људима, институцијама и др. организацијама.

Сузана Радновић, мастер дефектолог

6.7 ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ

*** Циљ:**

Функционално и успешно планирање, реализација, евалуација и унапређивање процеса организације завршног испита и унапређивање квалитета рада наставника и школе

*** Задаци:**

- Планирање завршног испита у складу са способностима ученика и глобалним, оперативним и индивидуалним плановима из наставних предмета српски језик и књижевност, математика, историја, географија, биологија, хемија и физика
- Достизање оптималних резултата ученика при реализацији завршног испита, у складу са способностима и могућностима ученика
- Унапређивање процеса организације завршног испита на основу анализе постигнутог успеха ученика

*** Каталог мера и активности:**

	Активност:	Носилац активности	Рок за реализацију:
1.	Израда Акционих планова за реализацију пробног завршног испита и завршног испита	Тим за реализацију пробног завршног испита и завршног испита	Април 2023-2026. Јун 2023-2026.
2.	Припрема задатака за пробни завршни испит у писаној форми али и оних у дигиталном облику за ученике којима је невербална комуникација основни вид успостављања исте	Наставници/ дефектолози: српског језика и књижевности, математике, историје, географије, биологије, хемије, физике, наставник/ дефектолог у одељењима VIII разреда, логопед и наставник индивидуалних психомоторних вежби, наставник информатике и рачунарства	Април 2023-2026.
5.	Родитељски састанак са	Одељењске старешине осмог	Април 2023

	родитељима 8. разреда	разреда	– 2026.
4.	Реализација Пробног завршног испита у писаној форми али и у дигиталном облику за ученике којима је невербална комуникација основни вид успостављања исте	Директор, комисија за полагање пробног завршног испита	Април 2023-2026.
5.	Анализа резултата ученика постигнутих на Пробном завршном испиту	Наставници/ дефектолози: српског језика и књижевности, математике, историје, географије, биологије, хемије, физике и наставник/ дефектолог у одељењима VIII разреда	Април 2023-2026.
6.	Припрема задатака у писаној форми али и оних у дигиталном облику за ученике којима је невербална комуникација основни вид успостављања исте за припремну наставу	Наставници/ дефектолози: српског језика и књижевности, математике, историје, географије, биологије, хемије, физике, наставник/ дефектолог у одељењима VIII разреда, наставник информатике и рачунарства, логопед и наставник индивидуалних психомоторних вежби	Мај/ Јун 2023- 2026.
7.	Реализација припремне наставе у писаној форми али и дигиталном облику (лајв воркшоп) за ученике којима је невербална комуникација основни вид успостављања исте	Наставници/ дефектолози: српског језика и књижевности, математике, историје, географије, биологије, хемије, физике наставник/ дефектолог у одељењима VIII разреда, логопед и наставник инд.психомоторних вежби	Мај / јун 2023- 2026.
8.	Припрема задатака у писаној форми али и оних у дигиталном облику за ученике којима је невербална комуникација основни вид успостављања исте за завршни испит	Наставници/ дефектолози: српског језика и књижевности, математике, историје, географије, биологије, хемије, физике, наставник/ дефектолог у одељењима VIII разреда, логопед и наставник инд.психомоторних вежби	Мај / јун 2023- 2026.
9.	Реализација завршног испита у писаној форми и у дигиталном облику за ученике којима је невербална комуникација основни вид остваривања комуникације	Директор, комисија за полагање завршног испита	Јун 2023-2026.
10.	Анализа резултата ученика	Наставници/ дефектолози: српског	Јун 2023-

	постигнутих на завршном испиту	језика и књижевности, математике, историје, географије, биологије, хемије, физике, наставник/ дефектолог у одељењима VIII разреда, логопед и наставник инд.психомоторних вежби	2026.
11.	Унапређивање процеса организације наредног завршног испита на основу анализе постигнутог успеха ученика на претходно реализованим завршним испитима	Стручна већа и Тим за реализацију завршног испита	Септембар / јун 2023 – 2026.

*** Крајњи исход:**

На нивоу програма у целини: <ul style="list-style-type: none">Унапређивање процеса организовања и реализације завршног испита, за постизање бољих резултата ученика на завршном испиту
За ученике: <ul style="list-style-type: none">Постизање оптималних резултата на завршном испиту, у складу са способностима и могућностима ученика
За наставнике/дефектологе: <ul style="list-style-type: none">Коришћење радног материјала са пробних и завршних испита и са припремне наставе из систематске електронске базе школске документације у даљем планирању активности у припремању ученика за полагање завршног испита.
За родитеље: <ul style="list-style-type: none">Реална спознаја о знању ученика стеченом у школи, као и подршка за даље школовање. Сарадња са школом омогућава бољу сарадњу са локалном заједницом, институцијама и другим организацијама

Желмира Шево, мастер дефектолог

6.8 ПЛАН УКЉУЧИВАЊА ШКОЛЕ У НАЦИОНАЛНЕ И МЕЂУНАРОДНЕ РАЗВОЈНЕ ПРОЈЕКТЕ

*** Циљеви:**

- Унапређење квалитета рада установе кроз реализацију пројеката који се односе на побољшање просторних услова установе/капитална улагања, опреме и наставних средстава у раду са децом/ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом
- Побољшање квалитета наставног процеса кроз аплицирање на конкурсе/пројекте који се односе на прилагођавање наставних садржаја индивидуалним способностима деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и пружања подршке ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом у процесу учења, мотивације, квалитетног коришћења слободног времена и сл.

*** Задаци:**

- Праћење јавних позива/конкурса које расписују различите установе система, министарства, невладин сектор, фондације, различите фирме и др.

- Одабир валидних јавних позива/конкурса на основу прописаних критеријума на које установа може конкурисати, а који су у вези са потребама и циљном групом установе
- Узимање учешћа/аплицирање на пројекте који могу допринети унапређењу и побољшању квалитета рада установе
- Сарадња са градском управом која ће подржати предлоге пројеката установе за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом

*** Каталог мера и активности:**

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију
Проверавање и праћење сајтова потенцијалних донатора који расписују јавне позиве/конкурсе за узимање учешћа на различитим врстама пројеката	Директор установе Чланови пројектног тима/ужи састав	Септембар/јун 2023/2026.год
Упознавање са условима за подношење предлога пројеката и одабир адекватних и валидних јавних позива на којима установа може узети учешће	Чланови пројектног тима/ужи састав	Септембар/јун 2023/2026.год
Писање предлога пројекта од значаја за унапређење и побољшање квалитета рада установе и прикупљање потребне документације неопходне за учешће на конкурсима и аплицирање код потенцијалних донатора/финансијера	Чланови пројектног тима/шири састав Директор и секретар установе	Септембар/јун 2023/2026.год
Упознавање чланова градског већа задуженог за образовање са предлогом пројекта установе и потписивање сагласности о подршци	Директор установе	Пројекти везани за капитална улагања
Реализација прихваћеног/одабраног пројекта у временском периоду који је тачно дефинисан предлогом пројекта	Чланови пројектног тима/реализатори пројекта	Дефинисан одобреним пројектом
Евалуација пројектних активности и сачињавање извештаја о реализацији пројекта (наративни и финансијски)	Координатор пројекта и чланови пројектног тима	Дефинисан одобреним пројектом

*** Крајњи исход:**

На нивоу програма у целини: <ul style="list-style-type: none"> • Безбедан, функционалан и естетски уређен школски простор у коме се одвија целокупан наставни процес, прилагођен потребама деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом
За ученике: <ul style="list-style-type: none"> • Срећно, сигурно и задовољно дете/ученик у школској средини • Достицање оптималног развоја деце/ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, усвајањем знања и развијањем вештина, у складу са индивидуалним способностима и потенцијалима деце/ученика
За наставнике/дефектологе и стручне сараднике: <ul style="list-style-type: none"> • Пружање квалитетне, стручне дефектолошке помоћи и подршке деци/ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, уз примену опреме, едукативног материјала, асистивне технологије која олакшава усвајање наставних садржаја
За родитеље:

- Реална спознаја родитеља о позитивним вредностима, значају и улози школа за образовање ученика са сметњама у развоју и ин+валидитетом, ради формирања личности детета и максимално коришћење потенцијала и способности деце/ученика

Стојановић Срђан, дипл.дефектолог, директор установе

6.9 ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА И ДИРЕКТОРА

*** Циљеви:**

1. Развијање компетенција наставника, стручних сарадника и директора установе ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја и нивоа постигнућа ученика
2. Стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање образовно-васпитног рада
3. Самопроцена нивоа развијености свих компетенција за професију наставника, стручних сарадника и директора и лична оријентација наставника, стручних сарадника и директора ради планирања и сачињавања личног плана професионалног развоја

*** Задаци:**

- Анализа потреба наставника за различитим облицима стручног усавршавања који су базирани на унапређивању области из домена специјалне едукације и рехабилитације
- Креирање плана стручног усавршавања на нивоу образовно-васпитне установе на годишњем нивоу
- Сарадња са Центром за стручно усавршавање града и другим институцијама који доприносе стицању нових и усавршавању постојећих компетенција наставника, стручних сарадника и директора установе
- Унапређивање праксе професионалног развоја наставника, стручних сарадника и директора и развијање професионалне каријере напредовањем у одређено звање

*** Каталог мера и активности:**

Активност	Носилац активности	Рок за реализацију
Анкетирање наставника и стручних сарадника о реализацији различитих облика стручног усавршавања у установи и ван ње (кроз одобрене, акредитоване програме)	Стручни сарадник/психолог Наставници	Август 2023/2025.год
Сачињавање Плана стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора школе на нивоу школске године, а на основу Правилника о стручном усавршавању у установи и Правилника о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника	Педагошки колегијум Стручни сарадник/психолог Директор	Септембар 2023/2025.год
Сачињавање Годишњег личног плана професионалног развоја сваког наставника, стручног сарадника и директора школе на нивоу школске године	Наставници, стручни сарадници и директор	Септембар 2023/2025.год
Реализација планираних облика стручног усавршавања у установи (угледни часови, обуке наставника, презентације посећених семинара, истраживачки пројекти, менторски рад, стручни	Наставници, стручни сарадници и	Септембар/јун 2023/2026.год

активи, маркетинг школе и др.) и ван установе (акредитовани семинари, конференције, округли столови, трибине, студијска путовања и др.)	директор	
Систематично праћење, анализа и вредновање образовно-васпитног рада, развоја компетенција, напредовање и професионални развој од стране наставника, стручних сарадника и директора и чување у одређеном облику најважнијих примера из праксе, примера примене наученог током стручног усавршавања и др.	Педагошки колегијум Наставници, стручни сарадници и директор	Септембар/јун 2023/2026.год
Писање извештаја наставника, стручних сарадника и директора о стручном усавршавању и напредовању на годишњем нивоу	Наставници, стручни сарадници и директор	На крају првог полугодишта и крају школске године 2023/2026.год

*** Крајњи исход:**

На нивоу програма у целини: <ul style="list-style-type: none">Побољшање и унапређивање квалитета целокупног наставног процеса уз примену наученог са едукативних семинара, обука, конференција, трибина, округлих столова, реализације хоризонталне и вертикалне транзиције, иновативних метода, примене одговарајуће опреме, помагала и асистивне технологије у раду са децом/ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом
За ученике: <ul style="list-style-type: none">Користећи адекватне технике и методе у раду, и уз примену наставних средстава и помагала прилагођених деци/ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, достиже се оптималан развој и побољшава се мотивација деце/ученика за учење и усвајање наставних садржаја
За наставнике/дефектологе и стручне сараднике: <ul style="list-style-type: none">Развијање кључних компетенција код деце/ученика које их оспособљавају за живот и рад и на тај начин им пружа основ за даље учењеПружање стручне дефектолошке подршке деци/ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом и из осетљивих друштвених група да остваре образовне и васпитне потенцијале у складу са сопственим могућностима
За родитеље: <ul style="list-style-type: none">Активно укључивање родитеља/старатеља у активности школског живота и њихово оснаживање кроз реализацију различитих радионица едукативног, психолошког, креативног и рекреативног карактера од стране компетентних наставника и стручних сарадника школе

Јасмина Штрбац, дипл.психолог

6.10 ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

У току стручног усавршавања наставник, васпитач и стручни сарадник може током рада и професионалног развоја да напредује стицањем звања:

- педагошки саветник,
- самостални педагошки саветник,
- виши педагошки саветник и
- високи педагошки саветник.

Напредовање и стицање звања остварује се под условима и по поступку утврђеним **Правилником о сталном стручном усавршавању и напредовању у звањанаставника, васпитача и стручних сарадника**. Овим правилником су прописани и услови као и рад у звањима. Задатак установе је да континуирано прати професионални развој и обезбеди све услове даљег напредовања.

Поступак за стицање одговарајућег звања покреће наставник, васпитач и стручни сарадник подношењем захтева установи. Наставник, васпитач и стручни сарадник подноси доказе о испуњености услова за стицање звања прописаних правилником, са проценом свог степена остварености образовно-васпитних циљева на основу услова за стицање звања утврђених овим правилником.

У поступку одлучивања о захтеву директор установе прибавља мишљење са проценом степена остварености образовно- васпитних циљева у кључним областима и квалитета педагошке праксе за:

- наставника од стручног већа за област предмета и од просветног саветника;
- стручног сарадника у школи од педагошког колегијума и просветног саветника.

Предлог и стицање одговарајућег звања наставника, васпитача и стручног сарадника директор доставља на мишљење наставничком, васпитно-образовном, односно педагошком већу и савету родитеља, са прибављеним позитивним мишљењима и проценом. Након прибављених позитивних мишљења наставничког, васпитно-образовног, односно педагошког већа и савета родитеља директор доноси решење о стицању одговарајућег звања наставника, васпитача и стручног сарадника.

Изузетно у поступку доношења решења о стицању звања инструктора и вишег педагошког саветника директор прибавља и мишљење Завода. По прибављеном позитивном мишљењу Завода директор доноси решење о стицању звања.

Срђан Стојановић, дипл.дефектолог, директор установе

7 МОНИТОРИНГ ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Мониторинг представља редовно посматрање и бележење активности које се одвијају у оквиру неког програма.

Приоритетне области, мере и планови	Време праћења	Начин праћења	Одговорно лице	Кога треба информисати
Индивидуални образовни планови/ИОП2 за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом	Септембар Јун 2023- 2026	Размена информација у процесу свеобухватне процене ученика, њихово интегрисање у ИОПима, евалуације ИОПа,	Координатор првог развојног приоритета/ Тијана Бањац	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор

		портфолије наставника		
Програм укључивања родитеља и других законских заступника у школске активности	Септемба р Јун 2023- 2026	Евиденција организованих заједничких активности и укључивања родитеља, као и квалитативна анализа	Координатор другог развојног приоритета Јасмина Штрбац	Наставничко веће, Савет родитеља, Школски одбор
Промоција васпитних или употребних продуката пројектних активности које су усмерене на развијање предузимљивост и и оријентацију ка предузетништву	Септемба р Јун 2023- 2026	Евиденција о размени информација између Тима и Тима за пружање додатне подршке ученицима школе у процесу одабира и реализације пројектних активности Израда плаката о реализованим пројектним активностима	Координатор трећег развојног приоритета Мила Јолић	Наставничко веће, Савет родитеља, Школски одбор
Мере превенције насиља и повећања сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима	Септемба р Јун 2023-2026	Евиденција случајева насиља и ризичних понашања ученика, анализа владања ученика, извештаји везани за појачан васпитни рад са ученицима, евиденција активности стр.сарадника и одељ.старешин а	Координатор стручни сарадник психолог Јасмина Штрбац	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор Центар за социјални рад
Мере превенције осипања ученика	Септемба р Јун 2023-2026	Евиденција неоцењених ученика, интегрисање информација о ученицима у ризик и анализа резултата постављених	Координатор стручни сарадник дефектолог Милана Малешевић	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор Градска управа Центар за социјални рад

		циљева		
Мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика	Септембар Јун 2023-2026	Анкетирање ученика, наставника и родитеља	Координатор наставник/стручн и сарадник Милана Малешевић	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор
Програм додатне подршке	Септембар Јун 2023-2026	Евиденција реализације часова додатне подршке	Координатор директор Срђан Стојановић	Наставничко веће, Савет родитеља, Школски одбор
Друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања који превазилазе садржај појединих наставних предмета – групне КПВИ на базену	Септембар Јун 2023-2026	Евиденција реализације часова, посете часовима	Координатор наставник дефектолог Моника Сењи	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор
Мере унапређивања образовно вапитног рада на основу анализе резултата ученика на Завршном испиту	Септембар Јун 2023-2026	Анализа резултата на пробном и завршном испиту и компаративна анализа са циљевима у ИОПу, записници са састанака	Координатор наставник дефектолог/ Сузана Радновић	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор
План припреме за Завршни испит	Септембар Јун 2023-2026	Евиденција са састанака стручних већа, ел.база задатака са пробних и завршних испита, анализа пробног и завршног испита	Координатор наставник дефектолог Желмира Шево	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор
План укључивања школе у националне и међународне развојне пројекте	Септембар Јун 2023-2026	Извештаји	Координатор директор Срђан Стојановић	Одељењско/ наставничко веће Савет родитеља Школски одбор Градска управа
План стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и	Септембар	Анкета Листа бодова Посете	Координатори психолог Јасмина Штрбац и	Одељењско/ наставничко веће

директора	Јун 2023-2026	часовима Извештаји	директор Срђан Стојановић	Савет родитеља Школски одбор Центар за стручно усавршавање
План напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника	Септемба р Јун 2023-2026	Евиденција наставника и стручних сарадника који су напредовали у звању или су у том поступку	Директор школе	Наставничко веће, Савет родитеља, Школски одбор, Школска управа

8 ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА

Евалуација подразумева периодично оцењивање ефикасности, ефективности, утицаја, одрживости и важности програма у контексту постављених циљева. То је вредновање и оцена програма по утврђеном критеријуму или стандарду.

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1

Реализовано-исходи	Индикатори	Инструменти
ЦИЉ 1		
Реализована процена способности и потреба нових ученика школе на почетку школске године	Попуњени предагошки профили нових ученика, формирано досијеи нових ученика, обављен разговор са родитељима	Мишљење ИРК-е, тестови за процену способности, знања и вештина; ученички портфолио
ЦИЉ 2		
Формулисање, примена и евалуација ИОП-а за сваког ученика школе	Број постављених циљева ИОП-а, извршена ревизија циљева ИОП-а, реализована завршна евалуација постигнућа у оквиру ИОП-а, реализовано оцењивање ученика у складу са ИОП-ом, број одржаних састанака инклузивног тима	Стандарди постигнућа за дефинисање и примену ИОП-а, интерни правилник о оцењивању, извештај координатора инклузивног тима
ЦИЉ 3		
Настава је реализована (методски, просторно и временски) на начин који је резултирао остваривањем очекиваних исхода ИОП-а ученика	Број часова индивидуалне наставе, учесталост употребе асистивних технологија и образовних софтвера, број и разноврсност примењених наставних метода и дидактичких средстава	Евиденција о часовима индивидуалне наставе, евиденција одељењских старешина, статистичке методе

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2

Реализовано-исходи	Индикатори	Инструменти
ЦИЉ 1		
Интензивирано укључивање родитеља у разноврсне школске активности	Број активности које укључују родитеље, број укључених родитеља, позитивна искуства	Евиденција Клуба родитеља, евиденција одељењских старешина, анализе заједничких радионица
ЦИЉ 2		
Позитивни примери прихватања школе од стране родитеља, заједничке активности и остварени циљеви тих активности	Анализа одговора добијених анкетом, интервјуом и неформалним разговорима са родитељима	Евиденција активности стручних сарадника, анкета, интервју
ЦИЉ 3		
Организоване радионице, саветовања, едукације, презентације, семинари и обуке за родитеље	Број ових активности, број укључених родитеља, евалуација ових активности	Евиденција Клуба родитеља, статистичке методе

ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3

Реализовано-исходи	Индикатори	Инструменти
ЦИЉ 1		
Подстицање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом за активно учествовање у пројектним активностима у ужој и широј друштвеној заједници, путем социјалне размене и представљања продуката пројектних активности, уз развијање осећаја задовољства животом у заједници, самопоуздања и мотива за даље ангажовање и развијање предузетничких способности у сврхе подизања квалитета живота	Број и квалитет реализованих пројектних активности организованих од стране установе; Број и квалитет реализованих пројектних активности организованих од стране заједнице; Оствареност циљева у ИОП-има, који се односе на развијање предузетничких компетенција;	Евиденција о реализацији пројектних активности; Евалуација ИОП-а

9 ЗАКЉУЧАК

Реализацијом свих активности приоритетних области, мера и планова ШРП-а у временском периоду од три године, носиоци активности/наставници дефектолози, стручни сарадници, директор школе, родитељи и представници градске управе допринеће унапређењу квалитета наставног процеса у целини и остваривању мисије и визије школе. Како деца/ученици и одрасле особе са сметњама у развоју и инвалидитетом представљају осетљиву друштвену групу неопходно је сензибилисати друштвену заједницу за потребе и права особа са сметњама у развоју и инвалидитетом. Снаге школе морају се максимално искористити, како би се слабости школе минимизирале. Оснаживање међусекторске сарадње институција система из домена образовања, здравства и социјалне заштите и школе такође представља важан фактор побољшања квалитета рада установе. Тимским радом и транспарентношћу трудићемо се да остваримо наведене циљеве и задатке кроз реализацију различитих активности које су дефинисане ШРП-ом.

У Кикинди, 16.06.2023.године

Чланови тима за израду Развојног плана школе:

Јасмина Штрбац, стручни сарадник/дипл.психолог
Милана Малешевић, стручни сарадник/дипл.дефектолог
Тијана Бањац, дипл.дефектолог/логопед
Мила Јолић, мастер дефектолог
Моника Сењи, мастер дефектолог
Сузана Радновић, мастер дефектолог
Желмира Шево, мастер дефектолог
Срђан Стојановић, дипл.дефектолог/сурдолог, директор школе
Ивана Јовановић, представник Савета родитеља
Станислава Вујчић, представник локалне самоуправе

У Кикинди, 15.06.2023.год

Координатор тима/стр.сарадник
Штрбац Јасмина

САДРЖАЈ

	САДРЖАЈ	
1.	УВОД	1
	Кратак профил школе / основни подаци о школи	1
	Историјат школе	2
	Специфичности школе	2
	Кадровска структура школе	3
	Управна и руководећа структура	5
2.	ПОДАЦИ О ОБРАЗОВНО-НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ	6
	Образовни програми	6
	Снаге школе	6
	Слабости школе	7
	Мисија школе	8
	Визија школе	8
3.	СУМАРНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РАЗВИЈАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈА НАСТАВНОГ КАДРА ШКОЛЕ И КЉУЧНИХ ОБЛАСТИ САМОВРЕДНОВАЊА	8
	Самовредновање	8
	Компетенције	9
4.	ЕВАЛУАЦИЈА ПРЕТХОДНОГ ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА	12
	Евалуација првог приоритета	12
	Евалуација другог приоритета	17
	Евалуација трећег приоритета	19
5.	ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ РАЗВОЈА ШКОЛЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ	25
	-Индивидуални образовни планови ИОП2 за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом	25
	-Програм укључивања родитеља и других законских заступника у школске активности	30
	-Промоција васпитних или употребних предмета пројектних активности које су усмерене на развијање предузимљивости и оријентацију ка предузетништву	33
6.	МЕРЕ И ПЛАНОВИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА	38
	-Мере превенције насиља и повећања сарадње међу ученицима, наставницима и родитељима	39
	-Мере превенције осипања ученика	41
	-Мере за увођење иновативних метода наставе, учења и оцењивања ученика	43
	-Мере за унапређење доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања квалитета образовања и васпитања за децу/ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом којима је потребна додатна подршка и план сарадње са другим школама и институцијама/Програм додатне подршке	45
	-Друге мере усмерене на достизање оптималних циљева образовања и васпитања који превазилазе садржај појединих наставних предмета / групне логопедске, психомоторне вежбе и корективно-превентивне вежбе и игре у базену	48
	-Мере за унапређење образовно-васпитног рада на основу анализе резултата на завршном испиту	49

Основна школа „6. октобар“ – школа за образовање
ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, Кикинда
Развојни план за период од 2023-2026. године

	-План припреме за завршни испит	51
	-План укључивања школе у националне и међународне развојне пројекте	53
	-План стручног усавршавања наставника, стручних сарадника и директора	55
	-План напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника	56
7.	МОНИТОРИНГ ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА	57
8.	ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА	60
9.	ЗАКЉУЧАК	62